

Izbija vsak dan razen nedeli in praznikov.

PROSVETA

Issued daily except Sundays and Holidays.

GLASILO SLOVENSKE NARODNE PODPORNE JEDNOTE

LETO—YEAR X.

Registered as second-class matter January 21, 1910, at the post-office at Chicago, Illinois, under the Act of Congress of March 3, 1879.

CHICAGO, ILL., SREDA 7. MARCA (MARCH) 1917.

ŠTEV.—NUMBER 55.

AVSTRIJA JE ODGOVORILA. WILSON BO OBOROŽIL LADJE.

AVSTRIJA V SVOJEM ODGOVORU PODPIRA NEMČIJO, A OBENEM ŽELI PRIJATELJSTVA Z AMERIKO.

V WASHINGTONU NISO ZADOVOLJNI Z ODGOVOROM IN PRIČAKOVATI JE RAZDORA.

Washington, 6. marca. — Vladni uradniki izjavljajo danes, da je malo upanja, če ga je sploh kaj, da ne bodo Združene države prekinile diplomatskih stikov z Avstrijo. Glavne točke v avstrijskem odgovoru, ki je že v rokah predsednika, direktno nasprotujejo stališču, na katerem stoji ameriška vlada z ozirom na podmariško bojevanje.

Nota zavrzuje: "Upamo, da bo to naznanilo našo odnevo povsod, kjer stanujejo neutralna ljudstva, in zlasti upamo, da ga bo razumelo veliko ljudstvo Združenih držav, čigar dični reprezentant (Wilson) je ves čas vojne s plamenčimi besedami zagovarjal svobodo morja kot cesto vseh narodov."

ALI BO WILSON OBOROŽIL LADJE?

Washington, 6. marca. — Vrhovno zvezno sodišče je danes objavilo, da je angleški parnik "Apam", katerega je pred več kot enim letom privedla nemška pomožna križarka kot bojni plen v Newport News, Va., lastnina svojih bivših gospodarjev in da nima Nemčija pravice do njega.

Washington, 6. marca. — Vladni kabinet je danes razpravljalo vprašanje, da li ima predsednik oblast oborožiti trgovske ladje brez ozira na dovoljenje iz kongresa. Generalni pravdnik Gregory je predložil kabinetu svoje poročilo, ki se nanaša na to vprašanje. Poročilo sicer še ni znano ob tej uri, toda Gregory je že večer izjavil, da ima predsednik to oblast, in sicer na podlagi zakona iz leta 1819, ki je bil takrat napravljen proti morskim piratom ali roparjem. Dotični zakon, ki so ga izbrskali v starem, zaprašenem zakoniku, se glasi, da se ameriške trgovske ladje lahko vsak čas oborožijo v obrambo proti napadu od strani vsake ladje, izvzemši bojne ladje prijateljske države.

AVSTRILJA ZAGOVARJA PODMORSKO KAMPANJO.

Washington, 6. marca. — Državni department je danes prejel odgovor avstrijske vlade na ameriško noto z dne 18. februarja glede na podmariško bojevanje. Dokument, ki je precej dolg, bo objavljen, čim se sifriran tekst prevede v navadno besedilo.

Državni tajnik Lansing pa pravi, da ima predsednik oblast oborožiti ladje brez ozira na omenjeni zakon proti piratstvu; z njim soglašajo tudi mnogi eksperti v mednarodnem pravu.

London, 6. marca. — Po vesteh iz Amsterdama je dobil ameriški poslanik Penfield na Dunaju odgovor avstrijske vlade na ameriško noto, kar se tiče stališča Avstrije z ozirom na podmariško kampanjo Nemčije. Odgovor, kateri je že objavljen na Dunaju, se glasi v jedru, da je podmariški boj naokrog Anglije opravičen in potreben, toda Avstrija kljub temu želi, da ostane v prijateljstvu z Združenimi državami.

Danes se je sešel senat v izrednem zasedanju v svrhu, da izpremeni poslovn red v toliko, da bo vsaka obstrukcija več nemogoča.

V začetku note našteva avstrijska vlada vse grehe, ki jih je zakrivila Anglija s svojimi zaveznički v blokiranju centralnih držav in sicer na način, ki se nikakor ni vjemal z londonsko izjavo, niti z mednarodnim zakonom. Anglija je proglasila malone vse blago za kontrabant in zaprla vsa poto Severnega morja, da ni mogla Avstro-Ogrska dobiti niti tiste blaga, kar je bilo še prostega. S tem, da je odrezala uvoz v centralne države, je nameravala Anglija ustaviti delo v večini tovarnih nemških in avstrijskih industrijskih središč, veld česar bi delavci po njeni želji prišli v stisko in rebelirali. Kar je počenjala Anglija s svojimi zaveznički na morju, je bilo protipostavno.

Senator Cummins zagovarja svoje stališče, ki ga je bil zavzel z ostalo peščico obstrukcionistov, ki so ubili naredbo za oborožitev ladij. On pravi, da ni bil proti naredbi, temveč je nasprotoval iz principa, ker se je bal, da bi kongres s to naredbo podelil predsedniku moč, da lahko izvoze vojno, ne da bi jo treba formalno napovedati.

Na to pravi avstrijska nota, da so centralne države obotavljale več kot 2 leti in le po dolgem premišljanju so se odločile, da vrnejo udarec za udarec in napadejo Anglijo na morju. Ker so bile centralne države edine, ki so doslej spoštovale obstoječe pogodbe, katere jamčijo neutralcem svobodo na morju, čutilo se s težkim srcem zakon časa, ki jim je čestoval, da morajo kršiti to svobodo. Izvršile pa so ta korak, ker jih je k temu silila dolžnost napram njihovim narodom; dalje so se odločile za ta boj s prepričanjem, da izvojujejo še večjo svobodo na morju. Razglas podmariške kampanje, ki je bil izdan v januarju, je navidezno napravljen proti pravcam neutralcev, v resnici pa stremi po obnovitvi teh pravic, ki jih dan za danom kršijo zaveznički. Submariške, ki križarijo okrog angleških obali, naznanjajo ljudstvom, ki potrebujejo morje — in katero ljudstvo ne potrebuje morja? — da ni več daleč dan, ko bodo zastave vseh držav v gladi prerone svobode svobodno plapolale na vseh oceanih.

50,000 NEMCEV SE JE ODSELILO V MEHIKO.

New York, 6. marca. — Tukaj javljajo, da se je v zadnjih tridesetih dneh izselilo iz Združenih držav v Mehiko približno 50.000 Nemcev in vsak teh je menda rezervist. To izseljevanje se baje vrši pod nadzorstvom nekega nemškega uradnika v ozadju, ki je prevzel mnogo tajnega dela, odkar je Bernstorff zapustil Ameriko. Vsak nemški rezervist v Ameriki ima rdečo karto, ki vsebuje navodila, kam se naj obrne in h komu se naj zglaši, kadar pride v Mehiko.

Ta fakta so odkrili tajni zvezni detektivji v zadnjih 48 urah. Chicago. — Neki tukajšnji Nemec (reporter je zamolčal ime), kateri je v javni službi, izjavlja danes, da nemški rezervisti v Chicagu ne bodo marširali v Mehiko, temveč veliko število teh je že odmarširalo na — rekrutne postaje v mestu, kjer so se vpisali v armado pod zastavo z zvezdami in progami. Okrog tritisoč Nemcev je tudi vzelo državljanske papirje v Chicagu in to je menda zopet dokaz, da ne marajo iti v Mehiko. "Iz New Worka mogoče marširajo v Mehiko" — je dejal dotičnik — "toda iz Chicaga — nak!"

Athens, O. — Konvencija rudarjev iz Hoeking distrikta je sklicana za 15. marca. Konvencija se bo počela s plačilno lestvico.

Chicago. — Neki tukajšnji Nemec (reporter je zamolčal ime), kateri je v javni službi, izjavlja danes, da nemški rezervisti v Chicagu ne bodo marširali v Mehiko, temveč veliko število teh je že odmarširalo na — rekrutne postaje v mestu, kjer so se vpisali v armado pod zastavo z zvezdami in progami. Okrog tritisoč Nemcev je tudi vzelo državljanske papirje v Chicagu in to je menda zopet dokaz, da ne marajo iti v Mehiko. "Iz New Worka mogoče marširajo v Mehiko" — je dejal dotičnik — "toda iz Chicaga — nak!"

KAZNENCE HRANILJO S KORUZNIM MOČNIKOM.

Trenton, N. J. — Državni komisar je sporočil gubernetu Edgu, da v državni ječi prehranjujejo kaznence s koruznim močnikom, ki ga postavijo v nepokritih skledicah iz kovine dve uri preje v celice, preden se kaznenci vrnejo iz delavnice. Posledica takega prehranjevanja je, da jih 27 odstotkov umrje za jetiko.

VREME.

V sredo in četrtek v Illinoisu oblačno in dež. Padanje temperature, zapadni vetrovi. V zadnjih 24 urah je kazal toplomer največ 46 in najmanj 22. — Sonce izide ob 6:17, zaide ob 5:46.

ZAGOVORNIKI KOZASKE PREDLOGE SE POSLUŽUJEJO PARLAMENTARNEGA MEŠTARSTVA.

Albany, N. Y. — Velekapitalistični interesi so se odločili, da kozaske predloga mora biti sprejeta, ako ne sedaj, pa po nekaj tednih. Poslanci, ki zagovarjajo predlogo, so tudi uredili svojo taktiko tako, da upajo na uspeh. Poslužijo se parlamentarnega meštartva, da pridejo do cilja. Parlamentarno meštartvo pomeni v navadnem jeziku, če ti glasuješ za predlogo, za katero se ti ogrevaš. Zagovorniki predloga upajo, da jo s tako taktiko spravijo pod streho.

Državni senatni finančni odtsek, kateremu predseduje senator Ogden L. Mills, je poročal ugodno o predlogi. Od odtaka tudi ni bilo pričakovati drugega.

Kljub temu so razmere ugodne, da delavstvo vseeno dobi bitko. V predlogi hočejo odstraniti določbo, da sprejmejo konštaberje, ne da bi jim bilo napraviti predpisani civilni izpit. Predloga sedaj še ni tako izdelana, da bi bila konštablerska četa oskrbovališča za političarje. Ali kakor hitro se to zgodi, morajo nastopiti republikanci proti nji, ker bi bili pri prihodnjih volitvah tepeni.

Bosi v republikanski stranki se boje socialistov pri bodočih volitvah v jeseni. Socialistična poslance Shiplacoff in Whitehorn se borita z vsemi danimi sredstvi proti predlogi in ne opustita nič kar razkrašuje republikansko političarje med delavci.

Delavci so se vsled agitacije pričeli zavedati dejstva, če bi bilo še nekaj več socialističnih poslancev v legislaturi, da bi bila konštablerska predloga pokopana.

KAJ JE ŠE POCENI?

Chicago, Ill. — Od draginje še ni hudo prizadeta koruzna moka, zmljet oves, riž in suhe češplje. To je sedaj živež, ki ga dobrodelnice družbe večinoma dele siriromkom.

ANGLIJA ODPOVE NAROČILA NA GRANATE Z 31. MARCEM.

Philadelphia, Pa. — Britska vlada je obvestila tovarnarje, ki izdelujejo strelivo, da naročila za šrapnele in granate potečejo z 31. marcem.

Britska vlada se je poslužila Amerike, dokler ni organizirala doma in v Kanadi produkcijo streliva in vojnega materiala.

PREDLOGA ZA ODPRAVO TRGOVSKIH ZNAMK JE UBITA.

Columbus, O. — Iz države Ohio je došla peticija na legislaturo, v kateri je prosilo 50.000 gospodinj, da ostanejo trgovske znamke. Pri-tisek peticije je bil tak, da je legislatura odklonila predlogo za odpravo trgovskih znamk.

KAZNENCE HRANILJO S KORUZNIM MOČNIKOM.

Trenton, N. J. — Državni komisar je sporočil gubernetu Edgu, da v državni ječi prehranjujejo kaznence s koruznim močnikom, ki ga postavijo v nepokritih skledicah iz kovine dve uri preje v celice, preden se kaznenci vrnejo iz delavnice. Posledica takega prehranjevanja je, da jih 27 odstotkov umrje za jetiko.

VREME.

V sredo in četrtek v Illinoisu oblačno in dež. Padanje temperature, zapadni vetrovi. V zadnjih 24 urah je kazal toplomer največ 46 in najmanj 22. — Sonce izide ob 6:17, zaide ob 5:46.

DELAVSKE RAZMERE V COLORADU.

VSAKDO JE IZDAJALEC, ČE DELA ZA DELAVSTVO.

Denver, Colo. — "Rocky Mountain News" je list, ki pozna le kapitalistične interese. V svojih uvodnikih hujska proti vsakemu, ki ne služi kapitalističnim interesom. V očeh njenih urednikov je vsak človek izdajalec, ki ponižno ne nosi kapitalističnega jarna in se ne zahvali za brec, ki jih prejema od svojih izkoriščevalcev.

S takimi kujskajočimi članki je list, ki služi velekapitalističnim interesom, očrnil Grant Hamiltona od "Ameriške delavske federacije," da je zakrivil izdajstvo. Take hujskarije niso ostale brez vpliva. Zbornišeni in senatni odtsek za industrijalne razmere sta sprejela rezolucijo, ki jemlje pravico Edward Doyleu in Grant Hamiltonu, da dobita besedo v zbornici, kjer odtsek vodi enketo radi delavske zakonodaje.

Člani odtseka so dejali, da sta po njih mnenju Doyle in Hamilton kriva izdajstva, ker sta dejala, da se delavstvo ne bo brigalo za rok 30 dni, v teku katerega delavci ne smejo proglasiti stavke, če imajo spor z delodajalci.

Besede, ki jih ne prenese velekapitalistični želodec in ki jih pokladajo Hamiltonu na jezik, so zapisane v stenografičnem zapisniku in se glase:

"Delavci v Coloradu zahtevajo, da preključijo vse postave, ki vklepanjo delavstvo v verige. Apeliramo na vaše spoznanje in sodbo, mi, ki delamo in poznamo boj za pravice delavstva z ljudmi, ki imajo pod svojo oblastjo orodje za produkcijo in ki nam lahko odmaknejo priložnost, da zaslužimo za življenje."

Mi občutimo rožljajoče verige, ki priklepajo delavce k delu, radi tega zahtevamo, da se nam vrnejo naše pravice. Če se bo poslušalo naš zagovor, postane država Colorado svobodna. Delavci v Coloradu spoštujejo zakone. Prišli so k nam, da popravijo krivice, storjene skozi agenture, da jih odpravite potom zakonodaje.

Mi smo v pravem in vi ne morete, ako ste prišli do spoznanja, zavrniti naših žrtve. Ali če bo naš zagovor zastoj, tedaj vas svarimo resno, da se delavci v Coloradu ne bodo nikdar podvrgli sužnodžem.

V naših prsih je isti duh, ki je pripravljen odgovoriti na klic svobode, kot je bil v prsih naših dedov. Odklanjamo mir, če ga dobimo za ceno, da se podvržemo sužnosti. Nič ne spoštuje bolj zakonov kot delavska masa v tej deželi. Oni se ravnajo po postavi, ki govori, da se odpravijo kršitve ustavnih pravic.

Delavno ljudstvo v Coloradu hoče svobodo. Zadovoljito se ne bo, ako mu jo odrečete. In če anu odredijo ustavno pot, ki vodi v evolucijo, tedaj bodo prisiljeni poslužiti se tega, kar jim preostane.

Za zahtevami delavnega ljudstva je izjava baltimorske konvencije "Ameriške delavske federacije" in moč organiziranega delavskega gibanja v Ameriki.

Mi smo za svobodne naprave, svobodno misel in akcijo. Naša dolžnost je, da branimo duh, ki je v institucijah naše republike, ker verjamemo v svobodo človeštva. Pogum imamo, da podpiramo naše zahteve in pronašli bodete, da jim ostanemo zvesti. "(Aplavz.)"

Poslanec Ardourel: "Vprašam mr. Hamiltona, kakšna je pozicija organiziranega delavstva v tej deželi, če je n. pr. v zakonu zlo in ga hočejo odpraviti, če hočejo pri tem prelomiti postavo, ako se je ne popraviti?"

Hamilton: "Mislim, da sem jasno povedal, da ne bomo popustili od pravic, ki nam jih daje zvezna ustava." (Aplavz.)

Senator Lewis: "Mr. Ardourel, ali imate še vprašanja?"

ZIMMERMANN SE ZAGOVARJA V NEMSKEM PARLAMENTU.

SOCIALISTIČNI POSLANCI V NEMČIJI OBDOJAJO ZIMMERMANNOVO NOTO. MINISTER ODGOVARJA, DA JE V INTERESU NEMČIJE ISKAL NOVE ZAVEZNIKE PROTI AMERIKI.

Amsterdam, 6. marca. — Dr. Alfred Zimmermann, nemški minister za zunanje zadeve, je danes zagovarjal v državnem zboru svojo noto, ki je vsebovala načrt nemške vlade za pridobitev zvez s Mehiko in Japonsko proti Združenim državam. Nekli socialistični poslanci je zahteval od ministra pojasnilo in zadnji je bil primoran odgovoriti. Zimmermann je rekel, da je bil načrt narejen za slučaj vojne s Ameriko v obrambo Nemčije, obžaloval pa je, da je stvar prišla na dan in da je izvedela tudi Japonska.

Berlin, 6. marca. — (Brezlično). Generalni štab javlja, da so se danes vrtili vroči boji z Anglijo istočno od Bouchavenessa med senšnim viharjem. Napadi so bili odbiti.

Paris, 6. marca. — Bitka v okolišju gozda Chantrea severno od Verduna se je nadaljevala tudi sadnje noč, toda Nemci niso prišli nikamor.

NEMŠKI SOCIALISTI OBDOJAJO ZIMMERMANNOVO NOTO.

London, 6. marca. — Brzojavka iz Amsterdama se glasi: Iz Frankfurta javljajo, da je nemška vlada poslala brezlično brzojavko grofu Bernstorffu, ki se še nahaja na morju, da pojasni, kako je prišla na dan Zimmermannova nota. Obenem javljajo, da je vlada poslala posebnega sela, ki ima počakati Bernstorffa na nemški meji; Bernstorffu je zabljano, da ne sme govoriti z nobenim časniskim reporterjem, kadar stopi na suho v Kodanju.

Poročilo se tudi glasi, da "Vorwaerts" v Belinu in drugi socialistični listi v Monakovem, Lipskem in Magdeburgu ostro obsojajo Zimmermannovo noto, katero imenujejo "krono vseh diplomatskih kozlov v Nemčiji."

Berlin, 6. marca. (Brezlično). — Teodor Wolff, urednik lista "Tagblatt" je včeraj v dolgem članku priznal, da je Zimmermannova nota zelo slabo diplomatsko delo. Konec članka se glasi: "Ne smemo obsojati akcije zato, ker je izpodletela, kajti tudi največji diplomati naredijo včasih napake, toda na tihem si moramo priznati, da se je izgubil biser naše državništva nekje med Berlinom in Mehiko."

Temu listu se pridružujejo tudi drugi, kot n. pr. "Tages Zeitung", "Vorwaerts" itd., ki kritizirajo vlado zaradi slabe diplomatske akcije v mehiki zadevi. Čuje se tudi, da bodo v državnem zboru interpelirali ministra Zimmermanna, da jim razloži, kako je bilo s to stvarjo.

Švicarski in nizozemski listi so sprejeli "odkritje zarote" zelo hladno in komentiranje v neutralnih državah je, da Nemčija lahko išče nove zavezničke povsod, kjer jih more dobiti, in da stvar ni tako senzacionalna kakor jo prikazujejo v Ameriki.

VSE SUBMARINKE SO SE VRNILE NA SVOJE BAZE.

V Londonu danes ne prijavljajo niti ene potopljene ladje v zadnjih 24 urah.

Amsterdam, 6. marca. — Vestil iz Berlina se glase, da so se povrnila vse nemške podmariške na svoje baze, ki so jih ostavile 1. februarja, ko so odhajale na podmorsko kampanjo. Vzile zadržanje v Londonu, da so Angleži ujeli in pokončali večje število podvodnih čolnov, vstraja nemška admiraliteta pri svoji trditvi, da tudi ena ni bila izgubljena prvi mesec podmorskega boja. Dejstvo, da so se povrnila subma-

rinke domov, spričuje, da je bilo zadnje dni potopljenih prav malo parnikov. Toda podmornice bodo zdaj naložili z novo zalogo torpedov in jih poslali na morje. Več podmariških kapitanov poroča, da so imeli ostre spopade z angleškimi patroljnimi ladjami in razruševalci, ali v vsakem slučaju so podmariške usle nepoškodovane.

London, 6. marca. — Angleška admiraliteta javlja uradno, da je bilo meseca februarja potopljeno 94 angleških trgovskih parnikov in 29 ribiških ladij. Med temi je bilo 61 parnikov, ki so tehtali nad 1600 ton, 33 parnikov pa z manjšo težo. Nadalje so nemške podmariške v 67 slučajih brezuspešno napadle angleške parnike. Vseh parnikov je v tem času priplulo v angleška pristanišča 9463, odplopo pa 9124. Končno naznanja admiraliteta, da število ujetih in potopljenih podmarišk ne bo še zdaj objavljeno.

VILLA KOT HUMORIST.

Los Angeles, Cal. — Tukaj pravijo, da je "general" Francisco Villa tudi dobil ponudbo od Zimmermanna iz Berlina kakor Carranza. Na to je Villa baje odgovoril sledeče:

"General Villa obžaluje, da ne more sprejeti velkodušne ponudbe v obliki Arizone, Nove Mehike in Texasa, kajti ravno zdaj je zaposlen z revolucijo napram nekemu obojencu, kateremu je Luis Carranza. Iz tega vzroka nima toliko vojaštva za garniziranje omenjenih treh ameriških držav in končno bi morda ne bila prebivalcem v teh državah po volji izprememba vlade. Ako pa je njegovo nemško veličanstvo tako prijazno, da pošlje generalu Villi deset tisoč pušk in deset milijonov strelnih nabojev, potem general Villa drage volje prepusti njegovemu veličanstvu in njegovim dečdem — kraljestvo Nizozemsko in republiko "Svico."

SUBMARINKA "DEUTSCHLAND" JE BILA NA POTI, PA SE JE VRNILA.

Baltimore, Md. — Uradniki Eastern Forwarding Co. naznanjajo, da je bila trgovska podmornica "Deutschland" samo dva dni plovbe oddaljena od Amerike, ko so bile pretrgane diplomatske vezi z Nemčijo. Tedaj je dobila podmarnka brezlično brzojavko z ameriškega obrežja da se naj vrne nazaj, kar se je tudi zgodilo.

SOLUNSKI KOZEL.

London, 6. marca. — Winston S. Churchill, kateri se je vrnil s fronte, je danes kritiziral v parlamentu zavezniško kampanjo v Macedoniji. Dejal je, da se je vzhovno poveljništvo grdo vrezalo, ko je po vstopu Bolgarske v vojno, ip ko so Nemci naredili direktno zvezo s Carigradom, poslalo tako slabotno armado na Balkan, namesto da bi bilo postavilo na macedonsko fronto najmanj milijon mož. "Balkanska kampanja ne dela nobene časti Angliji", je povdarjal Churchill.

Bonar Law je odgovoril, da Anglija sama ni mogla in ne more ničesar storiti. Največja napaka bi bila, če bi se opustila kampanja na Balkanu, da bi Nemčija potem zasedla vso Grško. V sled tega se bo kampanja nadaljevala. Nekateri poslanci so zahtevali tajno sejo, na kateri se bi razpravljalo o položaju v Macedoniji; Bonar Law je pa rekel, da vlada ne more niti na tajni seji odprto govoriti o stvarih na Balkanu.

(Dalje na 5. st., 1. kol.)

Potepuh Marko in Kralj Matijaž.

Spisal Ivan Cankar.

(Nadaljevanje)

— Ne zameri, Ali paša, to vprašanje je tako težko in zavozlano, da ti ne morem odgovoriti nanje ob tej lenobni uri. Spoumi me jutri pred obedom.

Utrudile so ga dolge besede, natočil si je kozarec in ga je izpraznil; prijazno se je svetil njegov obraz.

Ali paša je bil pijan, ni odjenjal

— Jaz bi pa le rad vedel, baron Peter, čemu sediš za tole mizo ob tej lenobni uri in zakaj ne piješ rajši doma med svojimi sadmerjimi babnicami?

Baron Peter je pogledal srejo in zamišljeno.

— Zakaj da ne sedim doma?

— Res, baron Peter, to bi rad vedel.

Baron Peter se je naslonil s komolci na mizo in je uprl glavo v dlani, Ali paša se je zibal na stolu in se je smejal grohotoma.

— Stavim, da nobeden izmed vas, mojih častitih in veselih gostov, ne more povedati, čemu mi je bil prišel v goste in zakaj pije nočoj to mogoče zlahtno starino. Še ti ne veš, solzna šleva, zaljubljena, dohtar Pavel, ki delaš pesmi in ki te spravi pod mizo kozarec evička. Povej mi, zakaj tam tako klavrno, a ne da bi predel pravde ter nagajal ljubljanskim nataricem?

Tedaj pa se je zgodilo, da je skočil izza mize pijani baron Peter, prevrnil ropotoma težki stol ter se udaril z dlanko po čelu s toliko silo, da se je stisnilo v dolino. Nato je pobral stol, sedel za mizo ter izpraznil molče troje kozarec po vrsti. Baron Peter se je domislil, Ali paša pa je bil tega dogodka tako vesel, da je takoj ukazal poklicati svojo hčerko, lepo Mileno.

Prišla je, kakor pridejo čiste sanje. Belo je bila oblečena, ob životu so visele roke, nalahko je klonila glava, dolge črne trepalnice so ležale na lieli.

Ali paša je vstal in jo je nagovoril.

— Odpri oči, Milena, zato da boš videla svojega ženina. Izbral sem ti ga po vesti in očetovskem sreju. Baron Peter je tvoj ženin.

Baron Peter se je vzdignil, da bi se poklonil, toda opotekel se je in je omahnil; omamila ga je čista lepota neveste in vino mu je nenadoma zasumelo v glavi. Sedel je, naslonil je glavo na roke in je v tistem hipu zaspal.

Milena je omedlela.

Ali paša se je namenil, da napravi svoji hčeri tako svatbo, kakršne še ni videl svet. Povalil je toliko svatov, da je bil grad pretesen zanje. Nekateri so nočevali v krčmi in po kmetijskih hišah na vasi, drugi pa so šatorili kar pod milim nebom. To je bila svatba, tako razuzdana, brezbožna in z vsemi grehi obložena, da se Bogu usmili. Ob času najveselejšega matjažeranja niso doživeli tisti kraji takega pohujšanja. To so bili samo svatje Ali paše, nato pa so prišli še Petrovi; kakor črne kobilice so se usuli ti črni škripci, ti malopridni dohtarji in pijani baroni na to ugodno pokrajino in devetkrat se je ulila ploha, preden je razčistila ves smrad, ki so ga bili prinesli s seboj.

Milena je čakala v svoji izbi poročnega dne. Njen obraz je bil tako bel, da se nič več ni razločila njegova polt od bele obleke. Šivlje, ki so ji šivale poročno obleko, so brbljale in pripovedovale, ona ni slišala ničesar. Skozi lino, proti gozdu so gledale njene globoke oči; poslušala je, če se ne oglasi morda pesem iz zdihujočega, zamolklega šumenja. Njene roke so visele mrtvo ob životu, njene ustnice se niso genile, ali njeno sree je klicalo, rotilo.

— Poslednji dan je že, o dragi moj godec, že se bliža poslednja ura. O povej, sporoči, kaj si že čisto pozabil name? Kaj je tako omahljiva ljubezen tvojega sree? Glej, zaročili so me možu ne-ljubljenemu, ti pa odlašaj! Ko bi vedel, kako te pričakuje moje sree, kako koprne moje roke, da te sprejmejo, objamejo. Pridi, moj dragi godec, o pridi prej, nego pride smrt!

Tako je klicalo njeno sree in njene oči, vse trudne od solza, so gledale proti gozdu.

Baron Peter ni bil vesel, da ga ni pozdravila nevesta na pragu. Ali potolažil se je kmalu in se tisti večer se je dobrega upijanil, tako da je popolnoma pozabil, čemu je bil prišel in zakaj popiva v tako imenitni in slovesni družbi.

— To pa na zdravje tvojih nevesti! — je zaklical ter je trčil z Ali pašo.

— O budalo pijano! — se je zasmejal Ali paša. Kdo pa se ženi, ali ti, ali jaz? Stavim, dragi moj zet, da še nisi videl neveste s treznimi očmi.

In spet je poskočil baron Peter in se je udaril z dlanko po čelu, nato pa je izpraznil troje kozarec po vrsti. Zajumelo mu je vino v glavi, zahrepenelo mu je pijano sree po čisti lepoti, po belem oblačilu, nežnih lieli in sramežljivih očeh. In takoj se je izpolnilo njegovo pijano kaprnenje. Odprle so se duri v razsvetljeno dvorano in na pragu se je prikazala čudovita podoba, kakor od Boga iz nebes poslana, da bi se spokorili in izpredobrili pijani grešniki. Prečerna družba je unoknila in obstrelala.

Prvikrat so se odprle oči nevestine in v dvorano se je izlila njh čista in sladka luč. Na belih lieli so zvezetele rože, rdeče ustnice so se smehljale.

— Pozdravljen, moj ženin, pozdravljeni svatje! Baron Peter je vstal, pijan od vina in od burno vzplapolale, nikoli poznane silne ljubezni. Z opietajočimi koraki se je bližal svoji nevesti, poklonil se je globoko, zgrudil se je na kolena in ji je poljubljal belega kriča rob.

— O ti čista, sveta, glej jaz grešnik nevedni klečim pred teboj. Ne zavri me!

Sklonila se je usmiljeno in mu ponudila roko, da jo je poljubil; nato sta se napotila k mizi, med strmečo družbo in mlada nevesta je sedla

in je polnila s prenežno roko svojo barona Petra mogočni kozarec.

Tako so pili in se veselili do zore, ki je čudno krvava, grozo oznanjujoča, vzplamtevala na vzhodu.

Nevesta se je ozrla skozi visoko okno in je vstala izza mize. V tistem trenutku se je oglasilo iz gozda, kakor pred nevihto šumečega. Oglašila se je vesela, prečerna, zamoglavna pesem, bližala se je čudovito hitro, kakor na bežičih, grmečih oblakih. Svatje so se spogledali in so prebledeli od groze.

IV.

Tako sta ležala pod kozolecem potepuh Marko in trudni popotnik, ki je bil prišel iz daljnje dežele, da bi pomolil ob grobu svojega očeta. Nevihta se je polegla, debele kaplje so pošumevale v snopju; na vzhodu so se vzdigali oblaki, že so se robili z rumenim zlatom.

In popotnik je pripovedoval Marku dalje to povest o žalostnem koncu Ali paše.

— Ob tistem času pa je priromal v Ali pašev kraje popotnik; večerilo se je že; počival je na hribu in se je oziral po dolini.

Poznalo se je popotniku, da je bil prišel iz daljnodalnih dežel; obleka mu je bila vsa razcapana in nerodno zakrpana, čevlji so bili brez podplatov in gole noge so krvavele. Globoko mu je klonila glava, ko se je oziral po dolini in njegove oči so bile vse solzne.

— Pozdravljena, o rodna zemlja, ki sem te premaio ljubil; pozdravljen, moj rodni dom!

Sree se mu je stikalo od čudne bolečine, od neznanega strahu. Gledal je in poslušal, toda glasu ni bilo iz doline, ni se prikazal človek na beli cesti. Tiho je bilo kakor na pokopališču. Ne vesele pesmi, ne objestnega ukanja; še solnce samo je umiralo tiho za goro. Le od daleč, tam od hriba, od belega gradiča se je glasilo zamolklo šumenje, kakor da bi popivali črni pogrebei.

— Kaj so ti storili, o domovina?

Napotil se je v dolino, v senci spečo, brezglasno. Na polju je ugledal človeka, prezgodaj sključenega, mrkega, temnega. Hodil je, kakor da bi nosil križ na rami in gledal je v tla. Mimo popotnika je hotel, ne da bi se ozrl nanj in ne da bi ga pozdravil. Popotnik pa ga je spoznal.

— Hej, kam, Matijec, kaj me ne poznaš več?

Kmet ga je pogledal srejo in neprijazno.

— Ne poznam te; hodi z bogom!

Popotnik se je začudil in še bolj se mu je stisnilo srce od čudne žalosti.

— Kako, da me ne poznaš? Moježa očeta prijatelj si bil in igral si se z mano, ko sem bil še paglavce. Zelo si se postaral, Matijec! Ves siv si že, skoro bi ti že trebalo bergle, pa ti ne more biti več nego petdeset let. Kakšna žalost te je doletela in kakšna nadloga te je tako hudo potrla?

— Odkod prihajaš?

— Iz daljnih krajev. Leta so minila, da nisem videl svoje rodne zemlje. Zdjaj pa prihajam, da pomolim ob grobu svojega očeta.

— Blagor ti, da nisi doživel strahote in nesreče, ki je udarila tvoj rodni kraj. Le brž poveži culo in se vrni v daljno deželo, odkoder si prišel.

Kmet ni pozdravil in se ni več ozrl na popotnika; šel je svojo pot, sključen, truden in temen.

S plahimi koraki, kakor da bi se bal zbuditi bolnika, je stopal popotnik v vas. Naproti mu je prišla starka ob palici, život upognjen do pasu, v roki rni mulek, ki je visel do tal. Siv in razgreben je bil njen obraz in je klonil, zmerom niže, počitka željan, k razpokani grudi. Hotela je mimo, ne da bi se ozrla na popotnika in ne da bi pozdravila. Popotnik jo je spoznal in se je prestrašil.

— O botra, kaj me ne poznate več? Postojte in se ozrite name!

Počasi je vzdignila starka obraz, iz globokih jam so pogledale uganele oči.

— Kdo si, tujec, ki prihajaš v ta zakleti kraj? Ne poznam te.

In hotela je dalje ob palici, do pasu upognjena, življenja trudna.

— Botra, kaj me niste držali pri krstu v svojem naročju? Kaj se niste tako lepo igrali z mano, ko sem bil še paglavce? Kako zelo ste se postarali, botra! Moje oči bi vas ne bile spoznale, da vas ni spoznalo moje sree.

Starka so zakrvavele oči, zasolile se niso, iz žete od trpljenja.

— Odkod prihajaš, o Gregor?

— Iz daljše dežele, da pomolim ob grobu svojega očeta. Povejte mi, botra, kakšna huda nesreča vas je zadela, da se je tako brž postaralo vaše telo in da se vam roke tako tresejo?

— Če si prišel iz daljne dežele, le brž se napoti in se vrni tja, o Gregor! Boljše je povsodi na svetu, nego v tej dolini, ki jo je Bog tako zelo in tako zaslužen kaznoval. Zbogom, Gregor!

Še niže se je sklonil njen život, še težji je bil križ na njenih ramah. Morda so se bili oglasili od daleč zvonki spomini na tisto življenje, ki je bilo in ki ga ne bo nikoli več, ki je samo še pol resnice, pol že lepa in neverjetna bajka; ob spominih je zaključvalo kesanje in starem sreju in križ je zarezal globlje in razranjeno ramo.

Popotnik je šel dalje in strah ga je bilo; kakor je človeka strah na pokopališču opolnoči in če sije meste še tako svetlo. Kakor mrtveci so bili ljudje, ki jih je srečaval; neprijazno so gledale votle oči, zamolkel, brezvočen je bil njih glas. In prestrašene oči popotnikove so videlo golo, zobato lobanjo in belo rjaho ovito okoli okostnjaka.

Samotno in žalostno pokopališče je bila vas. Polurazpale koče kakor gomile brez cvetie in brez križa, pozabljene od bresničnih sorodnikov.

(Dalje prihodnjik.)

Piše Gregor Korobač pl. Gajžla.

Že več prijateljev me je vprašalo, kako da zadnji čas ne grem nič več pogledat na evropske boje na fronti, ampak poletavam samo okoli domačega gnezda. Nekteri so me celo obsodili, da imam cold feet, ali pa da pasem influenco. Pa se motijo! Mene drži doma pravi čisti patriotizem pa nič drugega. V Evropi se bahajo z vojsko, pa naj se! Bo že bog dal, da bo tudi naša hiša pogorela, da nam ne bo treba iti evkevo pobirat na sosedovo pogorišče. Kaj bi hodil zijala prodajati v Evropo, pa reklamo delat za vojno, ki se nas prav nič ne tiče, ko bomo morda v kratkem tukaj imeli vojno domačega pridelka. Vzrok, da se ne pojam toliko po svetu kot sem se svoje dni, je patriotizem, pomešan z visoko ceno gasolina.

Moj lastiš se pa na patriotizem nič ne zastopi, ampak samo na gasolin. Pogumnat sem ga oni dan, ko sem mešal meglo nad michiganskim jezerom in je postal tenk za gasolin tako prazen, da se je kar kadilo iz njega. Mrha je zastrajkal in nikamor ga ni bilo spraviti kot navzdol proti mrzlim jezerskim valovom. Kričal sem ohaaa! ohaaa! kakor sem slišal pred tednom dni v Columbusu, Ind. kričati čammarja, ki je ronal avtomobil in je slednji trnoglavo silil v glavo drugega. Pa kakor takrat avtomobil ni hotel slušati mednarodne komande ohaaa! ampak se kot razjarjen kozel zaletel v nasproti došli Ford, tako se tudi mrha luftšifarska ni zmenila za moje ohaaje, ampak omahovala navzdol kot pijana veša. V skrajni sili usmilil se me je moj patron sveti Tone, vazuh in zaščitnik prešičev in poslal mi je nasproti reporterja Indianapolis Star.

— How do you do, Gajžla! kričal je že od daleč, kam pa frfo-taš? — I dont know where I am going but I am on my way, — odgovoril sem vdan v svoj kismet. V tistem hipu oddal je operator brezčignega brzjozava tri prav žalostne mednarodne S. O. S. klice na pomoč. To je opozorilo reporterja Indianapolis Star, da je res nekaj nevarnega in prievrilo je z bariglo gasolina, kar je hitro vzdignilo luftšif in je nevarne bližine jezerskih valov in moje sree iz leve hlačnice. — Say, kolega, — potrlepla me živahen fant po rami, — na ta strah greva pa enega pit. — Prav rad, ampak jaz sem brok kot avstrijski grof in suh, kot da sem se pekel na ekvadorju sedem egiptovskih lačnih let, odvrenem boječe, kredita pa nimam od Figabirta v Ljubljani pa do grškega Kakarakiša v Cicero, od Wing Wang Wo čapsuja v San Francisco pa do kovčevce matere na luni — niti za pol krvave klobase! — Ej, kdo pa te vpraša za denar, — zasmeje se fant, — ali misliš, da smo tudi reporterji pri Indianapolis Star plačani od klatrfe, kot pri vas! — Propelerji so zaropotali in vstavila sva se pred gostilno. — Pri pijani muhi, — ki stoji nekako sredi pota med funo in Marsom. Sredeva se v zeleno utice, vsenaokoli so šumele velikastne palme in duhteče cvetje je plesalo po zraku kot rožnato nadahnjene snežinke. Natararica, prava American Beauty, vesela kot spomladni dan, prignala je celo tropo pečenih puranov, gosi, rački, prešičkov, springčiken in golobie; nanesa nama je šanpanjca in dolenskega evička, ajakrima in kislega zelja, palmovce vina in ambrozije, potie in kekov, nazadnje pa še akledo pristnih krvavih klobas. Za vse omenjene pripomočke izobrazbe in napredka kazal sem čudovi-

to zanimanje, pri klobasah sem postal pa tako aktiven, da me je kolega začuden vprašal kakim radnodnost da pripadam. — Slovenec sem, — mu odgovorim, — in takorekoč Jugoslovan tudi. — O, — se začudi fant, — se mi je zdelo, po tvojem zdravem apetitu! — Nato pa mi začne pripovedovati sledečo dogodbinjo: — Pred nekaj dnevi sem bil v Mason, Ill. Tam sta se hudo sprla nek Srb in nek Avstrijak, radi vojne seveda. Argumentirala sta in meni se je zdelo, da mora vsak čas priti do napovedi vojne. Ampak predno je bil podan ultimatum potegnili je Avstrijak revolver in pa! sfrčala je krogla naravnost v šobo njegovega arbskega nasprotnika. V naglici je krogla pravi vhod izgrešila, a je vseeno prišla na cilj po svojem lastnem potu. Avstrijak je seveda mislil, da bo Srb tisti svinec pogoltnil, se zastropil in odšel v večna lovišča. Ampak junaški Jugoslovan mu ni hotel narediti te usluge, ampak je lepo pljunil tisto kroglice iz ust, kot se pljune navaden ek in argumentiranje se je nadaljevalo. Pa pravijo, da bo propadla Jugoslavija, ki ima tak zdrav in žilav narod!

— Never! — Jaz sem navdušeno prikimal in vrgel špilo od zadnje krvavice proti zemlji, tam, kjer se mi je zdelo, da mora stati newyorška boginja Svobode, nato pa ava se poslovia in odšla vsak po svojih reporterskih potih.

Jaz sem bil radoveden, kaj počnejo kajzerjeve submariuke, zato sem odplul proti vzhodu. Blizu angleškega obrežja dohitel sem ameriško tovorno ladjo Goldshell ki je poleg drugega kontrabanda nosila tudi tobak iz Virginije, kot nekdaš naši slovenski tihotapci iz Hrvaškega. Nemški ilblajtarji na submariukah pa so tihotapstvo hitro izvohal in zdaj tu, zdaj tam pokazal se je iz vode periskop, včas pa tudi špica pikelhavbe. Med mornarji je nastala zmešnjava in novinec iz Marylanda je padel na kolena in začel moliti litanije za srečno zadnjo uro: — Nagle in mokre smrti v valovih in zalezovanj hudičevih — reši nas o gospod! — Iz kuhinje pa mu je sekundiral tolsti kuhar: — Zalezovanj teh hudičevih submariuk — reši nas o gospod! — Kapitana, ki je kvartal v kabini je ta zmešnjava opozorila, da mora biti nekaj izrednega, pritekel je na krov in hitro razumel situacijo. Sprevidel je, da ne sme časa gubiti, če neče, da dobi Goldshell eno železno med rebra in če nočejo v nekaj minutah pri povodnjem možu prositi za jerperge. Dal je hitro nekaj ukazov in v naslednjem hipu je zadonela s krova ona sveta — Deutschland, Deutschland ueber Alles! — Z najvišjega jamba-ra pa se je drl, kot turški mežnar z munereta, prvi krmar: Hoeh der Kaiser! Živijo Korel! Padišah čok jaša! Viva Villa! Viva Carranza! Down mit the windische Hunde! Zum Teufel z John Bullom! Allah je eden in kajzer je njegov prerok! Ni ga boga čez Allaha in ni ga večjega preroka kot je prav en velik! — Mene je ta patrijotična manifestacija tako ganila, da sem se kremžil, kakor da so mi pokopali strica, ki mi je zapustil pol milijona! Solze so kapljale kapitanu ravno za ušesa, ki si je dal prinesiti marelo misleč da se napravlja k nevihti. Še vse drugačen vpliv je petje nemške visoke pesmi napravilo na tihotarje v submariukah. Prišli so na površje, salutirali, mahali z zastavicami in ploskali našim friganim pevcom, da je kar valove vzdigovalo. Petje res ni bilo posebno ubrano, ker mornarska goša so trda in raskava, ampak rešilo je. parnik Goldshell, mornarje in ves kontrabant večnega pogubljenja. (Če meni ne verjamete, pa vprašajte chicaško Tribune.) Žegnana voda in razne patentirane molitvice dandanes niso več v modi, ker so zgubile svojo moč. Kdor misli v tem času potovati preko oceana v Evropo, naj se nauči: Deutschland ueber Alles, Die Wacht am Rhein in Hoeh der Kaiser! Za pečlarje, ki ostanejo tukaj pa še za naprej zadostujejo tri sladka imena: kendl, ajakrim in kalifornijske fige.

V Cicero se je kancejammerska sezona že pričela. Siv, brezast maček z zavihanimi brki in prisekanim repom, ki velja med vrstniki za nekakega mežnarja predno oklicuje mlade mijavkaste parčke. Stalne prižnice nima, ampak enkrat kliče z rafenka, drugič s hruske in tretjič s katelpe.

Pri sosedu živi nežna stvarca po imenu Mucka, kateri prirejajo zaljubljeni kavalirji ginljive serenade vsak večer. Seveda sem teh serenad deloma deležen tudi jaz kot najbližnji sosed. Sinoči: — ko sem ravno luč ugašal, videl sem ta špas: Muc pod oknom jo je vprašal: — smem jaz k tebi v vas? — Grdo ga je pogledvala in se mu posmehovala, mijavkala. — Saj nisi moj! — Še meni se je milo storilo in predlagal sem kot nekdaš Gregorčič. — Oj mucek, jaz dobro umem boleat, ki v bogo sree ti razriva; pa pojdi sem gor kot tovariš mi zvest in skupaj boleti nosiva! — Ampak mrha zaljubljenca me niti poslušati ni hotel; to me je razjezilo, da sem ga opozoril na pravice sosedu s staro copato. Sledil je zamolkel mjav! in konec je bilo idile dotičnega večera.

Gajžla.

SPLOŠNO GLASOVANJE JE POKAZALO LJUDSKE SOD. BO O VOJNI.

Sydney, New South Wales, Avstralija. — V Avstraliji je pričela zdaj agitacija, da imajo tudi kolonije besedo v zadevah britanskega cesarstva. Agitacijo so pričeli ravno isti ljudje, ki so agitirali za obvezno in splošno vojaško dolžnost, in ki se z agitacijo tako žalostno pogoreli. Namen take agitacije je očividna. Avstralijo hočejo spraviti pod oblast britanskega kabineta, da bi jo potem vladal z železno pestjo. Avstraleci nečejo, da bi imeli besedo v zadevah britanskega cesarstva, ampak njih želja je, da se britska cesarska vlada ne vmešava v notranje zadeve Avstralije.

Avstraleci nočejo najmanjšega glasu pri vladi britskega cesarstva, ravnotako tudi nočejo odločati, ali naj vojna preneha ali se nadaljuje. Avstraleci nočejo poslati svojih zastopnikov v London, da bi tam sedeli v cesarskem svetu, ker se zavedajo, da bi jim veliki interesi, ki imajo pod oblastjo britski kabinet, takoj dali torbo na usta. To niso interesi Anglije, ampak interesi ljudi, ki ukazujejo britskemu kabinetu, in katere zamenjavajo z interesi Anglije.

Avstraleci zahtevajo svojo neodvisno vlado. Anglija ne odobrava sklepov cesarskega kabineta, če imajo njeni svetovaleci najmanjši dokaz, da je javnost proti sklepom. Uradniki, ki vodijo britski kabinet, niso taki trgolavci, kot mislijo nekateri ljudje.

V Londonu so se lahko naučili, kako ljudstvo misli o samostojni vladi v Avstraliji, ki je bila predloga za splošno in obvezno vojaško dolžnost na dnevnem redu. Kljub temu, da so se najbolj vplivni možje potezali za predlog, je ljudstvo dalo tak odgovor, ki je zelo neprijetno donel v ušesih inogoteev.

Glasovanje je pokazalo, da ljudstvo noče vojne. Mogoteci so to razumeli! In tako kot misli avstralsko ljudstvo, mislijo ljudje tudi drugod. Če bi ljudstvo odločalo o vojni s splošnim glasovanjem, bi bil trud diplomatov zastoj, da poženejo narode v klanje.

V Avstraliji je imelo ljudstvo moč potom svoje ustave, da je pokazalo, kako sodi o vojni. Večino se je izrekla proti obvezni vojaški dolžnosti in s tem tudi proti vojni.

PETNAJST POMORSČAKOV JE IZGUBILO ŽIVLJENJE.

Washington, D. C. — Vse okolišnice govore, da je utonilo petnajst pomorsčakov, ki opravljajo rešilno delo na atlantskem obrežju in so v silnem viharju odrinili na morje, da rešijo možstvo pami-ka, ki je nasedel na kletci.

Prvi čoln, v katerem je sedelo devet pomorsčakov, se je napotil z vodo in se pogreznil, ko je bil že blizu parnika Louisiana. Na to so z rešilne ladje "Yamawar" kapustili še en čoln v morje, v katerem je sedelo šest mornarjev. O tem čolnu tudi ni duha ne slaha in zato sodijo, da je vseh petnajst rešilec utonilo.

OBTORNIKA PROTI GOVERNURJU.

Austin, Tex. — Poslanec H. P. Davis je stavil v zbornici predlog, da se obtoži guvernerna James E. Fergusona.

PROSVETA

GLASILO SLOVENSKE NARODNE PODPORNE JEDNOTE

Izhaja dnevno razen nedelj in praznikov.

LASTNINA SLOVENSKE NARODNE PODPORNE JEDNOTE

Cene oglasov po dogovoru. Rokopisi se ne vračajo.

Naročnina: Zedinjene države (izven Chicago) in Canada \$3 na leto, \$1.50 za pol leta in 75c za tri mesece; Chicago in inozemstvo \$4.50 na leto, \$2.25 za pol leta, \$1.13 za tri mesece.

Naslov za vse, kar ima stik s listom:

"PROSVETA"

2657 So. Lawndale Avenue, Chicago, Illinois.

"THE ENLIGHTENMENT"

Organ of the Slovenic National Benefit Society.

Issued daily except Sunday and Holidays.

Owned by Slovenic National Benefit Society.

Advertising rates on agreement.

Subscription: United States (except Chicago) and Canada \$3 per year; Chicago and foreign countries, \$4.50 per year.

Address:

"PROSVETA"

2657 So. Lawndale Avenue, Chicago, Illinois.

Telefon Lawndale 4635.

Datum v oglepaju n. pr. (Januarja 31-16) poleg vsakega imena in naslova pomeni, da vam je s tem dnevom potekla naročnina. Ponovite jo pravočasno, da se vam ne ustavi list.

Še 24 dni je časa.

Tekmeci za tisoč novih naročnikov, ki mislijo, da so še bolj v ozadju, imajo še štiriindvajset dni zlatega časa, da popravijo vsako zamudo in vsak nedostatek. Izvzeti so seveda le tisti, ki so že pridobili vse, kar je slovenskega v svoji naselbini. Ampak tudi taki ne smejo proglašiti praznika. Lahko se pripeti, da človek v svoji navdušenosti prezre koga; da torej ne bo potem nepotrebnega kesanja, je najboljšje, da vsak srečen kontestant še enkrat prešteje prebivalce svojega okoliša od Markota do Toneta in naredi "clean sweep".

Vsi drugi pa, ki imajo še dovolj polja za delo, naj skrbijo, da ne odide niti eden ostalih štiriindvajsetih dni brez dobrega rezultata. Boj je zelo vroč in bila bi škoda, če bi brat kontestant in sestra kontestantka omagala ob enajsti uri, ko se bje odločilna bitka; od strategične poteze in diplomatičnega trika je dostikrat odvisno baš v zadnjem trenutku, kako izpade boj.

Torej vsak na svojo stražo! Vsak kontestant ve, koliko rojakov je še v njegovi bližini — ali magari v kratki oddaljenosti — ki še niso zapisani v njegovi naročilni knjižici. Ako se niso naročili na prvo besedo, ni to še dokaz, da se sploh ne bodo. Kontestant, ki pozna svojo nalogo, jih običeje vdruči, vtretič, včetrtič itd., dokler jih ne prepriča, da ne izgube ničesar, pridobe pa veliko, ako se naroče na "Prosveto".

V štiriindvajsetih dneh je pa mogoče prepričati marsikoga — razen, kdor je gluha, da ne sliši, in slep, da ne vidi. Naprej za tisoč novih naročnikov! Naprej za S.N.P.J.!

Diplomatično blato.

Pred nekaj dnevi je buknila hrupna vest, da je odkrita "velika nemška zarota". V prvem hipu je ves ameriški svet ostrmel; v drugem hipu so se tupatam porajali dvomi (mnogi nemški listi v Ameriki so takoj proglasili vest za navadno fabrikacijo) in v tretjem hipu je vse gledalo v Washington, kaj poreče vlada. Tedaj je Wilson pritiskal na vest svoj oficijelni pečat in povedal, da je vest resnična, da je Nemčija res iskala zveze v Mehiki in preko Mehike na Japonskem z namenom, da vsi skupaj lopnejo po Združenih državah; Mehika pa dobi za plačilo tri ameriške države, ki so bile nekdanj njene.

Nekateri še niso verjeli in so čakali, kaj poreče Nemčija. V Berlinu so se pa namuznili, malo skremžili in povedali brez ovinkov — da ne morejo tajiti, kar je res. Iskali so prijateljstva v Mehiki — ampak za božjo voljo — so rekli — to ni vendar nič slabega! Vsak človek išče prijatelja in zaveznika, kadar je v stiski in tako tudi kajzer in kaj more Amerika za to! Amerika si lahko tudi išče svoje zaveznike, kjerkoli hoče in kaj more kajzer za to!

Da je stvar torej resnična, o tem ni dvoma več. Ali je pa to kaj novega? Niso li take note, kot je Zimmermannova, romale križem sveta še prej, preden je izbruhnila evropska vojna? Kaj drugega pa je tajna diplomacija kakor samo intrigiranje in rovarenje. Vsi diplomatični triki se vrše v črni temi in diplomat, čigar hujskarije ne pridejo nikdar na solnce, je tisti junak in slavni državnik, ki dobi železni križec ali ček z večjo svoto. Kdor ruje tako, da že drugi dan ve ves svet za njegove grehe, je slab diplomat; velik in slaven diplomat je tisti, ki ti zna sladko govoriti v obraz, kako velik prijatelj ti je, a za hrbotom ti pa nastavi nož na žilo, da sam ne veš, kdaj.

Ali ni Zimmermann še pred nekoliko tedni — kakor je poročalo časopisje — napival zdravice amerškemu poslaniku v Berlinu in navdušeno govoril o "velikem prijateljstvu Nemčije napram Združenim državam"? Kljub temu je pa Zimmermann po našem mnenju slab diplomat, ne morda zato, ker je njegovo intrigiranje prišlo na solnce, preden je obrodilo kak sad, temveč zato, ker je ves njegov načrt skrajno smešen.

Mehika naj pomaga kajzerju? Mehika nima organizirane vlade, ne organizirane armade; kaj more Mehika

Photos by American Press Association.

Diplomatje, ki igrajo, osiroma so imeli igrati glavno vlogo v protiameriški zaroti: 1) Baron von Schoen, bivši tajnik nemškega poslanstva v Washingtonu; 2) dr. Alfred Zimmermann, nemški minister za zunanje zadeve, kateri je poslal znano noto nemškemu poslaniku v Mexico City; 3) Almaro Sato, japonski poslanik v Washingtonu, ki je rekel, da je nemški načrt "absolutno nemogoč"; 4) Luis Caluera, finančni minister v Mehiki, o katerem pravijo, da je nekaj vedel o nameravani nemško-mehiški zvezi.

naj ozanim blagovestje ubogim; poslal me je, da ozanim jetnikom izpuščenje in slepem izpregled, da izpustim zatirance na svobodo, da razglasim milostno leto gospodovo."

To je bilo njegovo delo, in to je tudi doslej naloga učencev njegovih: oznanjati blagovestje, razglaševati milostno leto gospodovo. Delo Kristusovo se še vedno nadaljuje in se bode nadaljevalo do konca sveta.

Navadno se razlaga, da je Kristus z besedami: "Katerinkoli odpustite grehe, so jim odpuščeni" podelil oblast apostolom in njih naslednikom, da odpuščajo grehe. In potem se sklepa, da mora oni, ki želi odpustiti grehov, priti k duhovniku in se mu obtožiti svojih grehov. Na tem je utemeljena tajna spoved. Toda z besedami: "Katerinkoli odpustite grehe" ni prenesel Jezus božje oblasti odpustiti grehe na svoje učence, temveč jih je samo pooblastil, da v njegovem imenu oznanjajo odpustitve grehov.

(Konec prihodnjic).

Križem sveta.

Utemeljitelj dr. Kramarove obzodbe. "Križem sveta" "Frankfurter Zeitung" iz Dunaja, se izjavlja v obzodbi proti češkemu poslancu dr. Kramaru, ki je bil obsojen na petnajst let ječe, da je deloval dr. Kramar kot glava panslavistične propagande češko-rusofilskega gibanja proti svoji lastni deželi v zvezi s krogi, ki so delovali na to, da bi se dvojna monarhija razdelila. Sodba je nadalje utemeljena sledeče:

"V sovražnih kakor tudi v nevtralnih deželah se je organizirala zelo obsežna revolucionarna propaganda, katere namen je, ustanoviti od Avstrije popolnoma neodvisno češko državo. Med osebami, ki delujejo v inozemstvu za to propagando, se nahaja profesor Masaryk in H. Duerich, ki je na fronti prestopil k sovražniku. Dokazano je tudi, da so nekateri češki politiki, med njimi zlasti dr. Kramar, započeli gibanje, da se loči češko in slovaško ozemlje od Avstrije, in da je bilo to gibanje glavni vzrok vseh veleizdajniških dogodkov v tu- in inozemstvu. Tej agitaciji obtoženev je pripisovati vse obzaložanja vredne pojave, ki so se pokazali tekom vojne med enim delom češkega naroda in ki so bili velika ovira vspenemu zaključku vojne."

V obzodbi se navaja tudi razširjevanje ruskih proklamacij na

storiti Združenim državam? Nemčija ne more poslati niti enega svojega vojaka v Mehiko; kajti, če bi mogla, bi rajša poslala svojo armado na Angleško, ki ji je pred nosom. In če bi tudi mogla, bi vzelo nekaj časa, preden priplava nemško brodovje s četami in kanoni v Mehiko — Amerika pa ne bi spala medtem. Ravno to velja za Japonsko in razen tega je še vprašanje, da li bi Japonska tako hitro pustila svoje zaveznike na cedilu.

Pa recimo, da se bi vresničile Zimmermannove sanje — da Nemci z Mehikanci in Japonci vred invadirajo ameriško zemljo. Kako kruto se bi varal sovražnik! V slučaju aktualne invazije bi našla vsaka agresivna tujezemka sila Ameriko združeno in pripravljeno kakorkoli in na karkoli.

Toda sanje ostanejo sanje. Diplomatična godlja, ki se meša križem sveta in se plazi po temnih, smrdečih kanalih, ni vselej vspesna. Zimmermannove sanje, da bi se Združene države razkosale in da dobi Mehika svoj kos, so ravno tako izvedljive, kakor če bi kajzer obljubil New York Indijancem, ki so nekdanj bivali po dotičnih krajih. Koncem konca je Zimmermannova nota jasen dokaz, da se nemška diplomacija pogreza v vedno večjo blaznost in gnilobo. Nemška diplomacija je s tem napovedala svoj bankrot.

O spovedi.

Večkrat so me vprašali pobožni ljudje, ki hodijo redno k spovedi, ali je gospod Jezus res postavil spoved ali ne? O tej reči nimajo nobenega trdnega prepričanja; včasih pa silno dvomijo, posebno ko opazujejo sadbe spovednice na drugih, pa tudi na samih sebi. To je namreč prav gotovo in od mnogih potrjeno, da si nihče ne odnese iz spovednice v cerkvi prave gotovosti, da so mu grehi enkrat za vselej odpušteni, da je njegov račun z Bogom čisto poravnat. Pobožni spovedanec k večjemu le upa, da mu bode Bog milostljiv, ker je opravil spoved, a ne more v popolni veri reči: Kri Jezusa Kristusa, sina božjega, me je očistila slehernega greha. Razen tega pe je splošno znano, da se v spovednici lahko zgodi pohujšanje, kar bi ne smelo biti.

Mnogi se sklicujejo na to, da je dal Kristus apostolom oblast odpustiti grehe, ko je rekel: Katerinkoli odpustite grehe, so jim odpušteni, itd. Poglejmo pa, v kakšni zvezi so te besede s prejšnjimi, in vprašajmo se, če je z njimi res postavljena tajna spoved, duhovniku na uho.

V evangeliju sv. Janeza 20, 19-23, beremo: Ko je pa bil večer ti stega dneva, prvega v tednu, in so bile duri, kjer so bili učenci zbrani, zaklenjene zaradi njih strahu pred Judi, pride Jezus in stopi v sredo med nje in jim reče: Mir vam! In ko je to rekel, jim pokaže roke in svojo stran. Razvede se tedaj učenci njegovi, videč Gospoda. Jezus jim torej zopet reče: Mir vam! Kakor je Oče mene poslal, tudi jaz pošiljam vas. In kako ga je poslal oče? Da bi ustanovil mogočno posvetno kraljestvo, da bi ugonabljal nasprotnike? Da ustanovi inkvizicijo, kakor jo je ustanovila rim, katoliška cerkev, da ugonablja svoje nasprotnike? Nikakor ne! V začetku svojega delovanja je rekel: "Duh Gospodov je nad menoj, zato ker me je pomazilil, da

ljam vas. In ko je to rekel, dahne vanje in jim veli: Prejmite svetega Duha, Katerinkoli odpustite grehe, so jim odpušteni, katerinkoli jih zadržite, so jim zadržani.

Najprej si je treba zapomniti, da je gospod po svojem vstajenju oznanjal svojim učencem mir. Pozdravil jih je z besedo: Mir vam!

To ni bil prazen pozdrav, kakor če mi rečemo: Dober dan! pa si pri tem ničesar ne mislimo in tudi svojemu prijatelju nič ne damo. Gospod je resnično prinesel učencem svojim mir. On se je daroval na križu za greh sveta, on je poplačal vse dolgove svojih izvoljenih in izbrisal njih račun pred Bogom. Z njim vred je bil zapis naših grehov pribit na križ, z njim so bili grehi naši pokopani v grobu in odpravljeni za vselej izpred božjega obličja. S tem, da ga je obudil od mrtvih, je potrdil nebeški oče, da je z njegovim delom na križu popolnoma zadovoljen ter da ni zdaj nobene zapreke več, da bi se človek ne smel bližati Bogu kot k svojemu očetu. Sedaj se je izpolnila beseda, katero so oznanjali angeli ob njegovem rojstvu: Slava na višavah Bogu in mir na zemlji ljudem, ki so dobre volje!

Dalje jim reče: Kakor je oče mene poslal, tudi jaz pošiljam vas. In kako ga je poslal oče? Da bi ustanovil mogočno posvetno kraljestvo, da bi ugonabljal nasprotnike? Da ustanovi inkvizicijo, kakor jo je ustanovila rim, katoliška cerkev, da ugonablja svoje nasprotnike? Nikakor ne! V začetku svojega delovanja je rekel: "Duh Gospodov je nad menoj, zato ker me je pomazilil, da

Češkem in Moravskem, kakor tudi demonstracije v prid sovražniku in omenja konečno:

"Agitaciji dr. Kramara je tudi pripisovati nezanesljivost vojakov pri nekaterih armadnih zborih in državi nevarni izgredi čeških čet." — Kakor je videti iz te obzodbe, je zvalila današnja vlada vse grehe na dr. Kramara, medtem ko previdno molči o glavnem vzroku, ki je imel vse omenjene zločine za posledico, ker bi mogla udariti s tem samo sebe po zobeh.

Socialistični list suspendiran. Dunajska "Arbeiterzeitung" objavlja uradni razglas, po katerem je bilo češko-socialistično glasilo "Nordboemische Volksstimme" za dva meseca suspendirano. Za to suspendacijo se navajajo naslednji, naravnost presenetljivi vzroki:

"Kljub ukoru, katerega je dobil list 18. avgusta 1915, ker ni hotel priobčiti članka o cesarjevem rojstnem dnevu, je list pred kratkem zopet pokazal svoje ne-lojalno mišljenje s tem, da je priobčil naznanilo o cesarjevi smrti in proklamacijo novega cesarja na eni izmed zadnjih strani, in s tem, da ni pozval svojih naročnikov in čitateljev, da naj podpišejo peto vojno posojilo.

Večjega tiranstva si pač ni mogoče misliti, kakor ga kaže predstojee dejstvo. Iz tega pa naši čitatelji tudi lahko razvidijo, koliko je verjeti starokrajskim listom, kajti poročati smejo edino le to, kar je vladi po volji in za njeno korist. Kateri list se ne pokori takemu despotičnemu vladanju, je ustavljen, suspendiran za par mesecev ali pa popolnoma zatrt in prepovedan. Tudi dunajska "Arbeiterzeitung" protestira proti suspendaciji omenjenega češkega, socialističnega glasila, češ da je to nasilje vladajočih sil.

SLOVENSKA VEST.

Ohisholm, Minn. — 4. marca so se vrtili tukaj kar trije veliki ljudski shodi. Prvega so priredile popoldan ob pol dveh v Lorenec Kovačevi dvorani vse tujkajšnje organizacije, angleška, finska, jugoslovanska in švedska. Na shodu so nastopili razni govorniki ter protestirali proti vojni, katere nam sedaj grozi. V svojih jedrnatih govorih, so nam razložili v pravi luči vzroke, ki tirajo sedaj Ameriko k vojni, in pokazali tudi posledice, ki bi lahko nastopile za naš narod, ako bi ne zadržali v tem času dovolj mirno in trezno. — Drugi shod, katerega je sklicala tukajšnja lokalna unija I. W. W. v isti namen, se je vrtil zvečer ob osmih zvečer v prostorih unije. Pri obeh shodih sta bili dvorani natlačeno polni in lahko rečem, da je bilo na obeh shodih navzočih najmanj 1500 oseb. — Tretji shod pa so sklicali slovenski kandidati ob polštirih popoldan v Karlovo dvorano. Na dnevnem redu so bile le politične zadeve glede priporočil za volitve v mestni zastop. Poročevalce.

Listnica za informacije.

(ODGOVOR NA VPRAŠANJA).

Član dr. 106, Imperial, Pa. — John Svobak, kateri je ponesečil v rovu v Roek Springu, Wyo. dne 24. dec., 1916, je bil doma iz vasi Sora, občina Medvode pri Kranju.

Sedemletni član J. S. Z., Ohisholm: Vaše pismo homo shrinili; mogoče kdaj še prav pride. Ako dotični ljudje pravijo, da so vedne politične stranke protidelaške in ničvredne, a kljub temu so aktivni v volilni kampanji, potem so nore, ki ne vedo, kaj govorijo in kaj delajo. V roke nam večkrat pride list "Solidarity", ki je oficijelno glasilo I. W. W. in v njem ne najdemo ničesar takega, kar oni govorijo spričo Vašega pisma.

L. B. Moon Run, Pa. — Stari kongres je zaključen in novih kongresnikov še ni v Washingtonu. Država Pennsylvania ima 32 kongresnikov. V Vašem slučaju pride v poštev le tisti kongresnik, kateri zastopa okrožje, kjer bivate. Informirajte se torej v Vašem kraju, kako se piše kongresnik, kateri je bil izvoljen v Vašem okrožju.

VSAM navdušen član za Slovensko Narodno Podporno Jednoto se naroča na "Prosveto".

Angleški parnik "Laocnia", ki je bil potopljen zadnji teden.

Evropska vojna in vesti iz inozemstva.

(Nadaljevanje iz prejšnjega)

VESTI Z BOJNIH FRONT.

Z zapadne fronte.

Paris, 6. marca. — (Nočno poročilo). Prejšnja noč so francoski oddelki izvršili več napadov, ki so se dobro obnesli; posebno dober uspeh so imeli napadi severozapadno od Tracy in v gozdu Avocourt. V okolišju Rheimsa, blizu Troyona in na hribu 304 (Verdun) so naše čete preprečile sovražne protinapade. Na desnem bregu Mase so Nemci silovito bombardirali naše pozicije v okolišju "Caurieresa in okrog štiri popoldne je sledil ljut napad na tri kilometre široki fronti med Chambrette in Bezonvauxom. Zastor našega topniškega in strojnopuškinega ognja je popolnoma zdrobil nameravane napade. Sovražnik se je približal našim prednjim pozicijam severno od gozda, toda v gozd ni naredil niti ene stopinje. Nemške izgube so bile velike.

London, 6. marca. — (Nočno poročilo). Včeraj zjutraj je hotel sovražnik okupirati pozicijo istočno od Bouchavesnesa, katera nam je bila prišla v roke prejšnji dan; ali ves napor je bil zastonj. Naš ogenj je odbil Nemce in nekaj smo jih ujeli. Istočno od Gommecourta smo utrjili okupirane pozicije. Severnoistočno od Arrasa smo izvršili dva uspešna upada in ujeli 52 Nemcev ter vplenili strojno puško. V nemške zakope smo udri tudi južnoistočno od Ginchy. Naše izgube so bile majhne.

Berlin, 6. marca. — Na zapadni fronti je zopet zavlada huda zima in zato ni bilo posebnih dogodkov.

Z ruske fronte.

Petrograd, 6. marca. — Južno-zapadno od Lutka je naša artilerija zrušila na tla nemški eroplan, ki je padel v plamenu.

Berlin, 6. marca. — Položaj je nespremenjen.

Z italijanske fronte.

Dunaj, 6. marca. — Oddelki 24. pehotnega polka in 20. pehotnega polka deželne brambe so včeraj uničili italijansko pozicijo nad Vertojbo. Ujeli so 47 mož in vplenili dve strojni puški. Naš artilerijski ogenj je eksplozivno municijsko postajo blizu Podsahtina.

Rim, 6. marca. — Na tirolski fronti je bila včeraj ljuta kanonada od doline Travignolo pa do gornjega Cordevole. V gornjem delu doline Spellegrino in v okolišju Avisio so naše čete napadle in okupirale močno pozicijo v višini 2700 metrov na pogorju Costabella. Ujeli smo 61 Avstrijev in vplenili strojno puško. Na primorski fronti so bile topniške akcije. Naš topniški ogenj je povzročil eksplozije in požar v avstrijskih linijah blizu Kostanjevice. Sovražne čete, ki so se bližale našim pozicijam južno-istočno od Vertojbe, so bile pri vsakem poskusu vržene nazaj.

Z rumunske fronte.

Petrograd, 6. marca. — Tupam se vrše praske med patroljami.

AVSTRALSKI PARLAMENT RAZPUŠČEN.

Sydney, Avstralija, 6. marca. — Vслед neprestanih obstrukcij od strani delavskih poslancev je vlada danes razpustila parlament. Volitve za novi parlament bodo razpisane takoj.

Ako hočete razveseliti prijatelja s dobrim darilom, naročite mu dnevnik "Prosveto," da bo čital ob dolgih, zimskih večerih.

Sirom Amerike.

VOJNI DEPARTMENT IŠČE REZERVNE ČASTNIKE.

Washington, D. C. — Vojni department je izdal poziv za 21,750 rezervnih častnikov Združenih držav. Vojni department izjavlja, da jih dobi v 60 dneh s tem, da imenuje 50 rezervnih lajtnantov v vsakem kongresnem distriktu, ki jih je 435.

Rezervni oficirji niso v stiku z milico in po zakonu jih nastavijo le v polkih, ki jih sestavijo iz prostovoljcev v vojnem času.

Vojni department je v svojem pozivu naznanil, da je nepotrebno da so vojaško izvežbani. Praktično izvežbanje dobe v stalni armadi, če je treba. Glavno je, da dobe značajne ljudi, ki so sposobni za tak posel.

ŽIVINOREJSKI BARONI OTOŽENI.

Denver, Colo. — Zvezni uradniki v državi Colorado so uvedli preiskavo, če je obtožba resnična, da so se živinorejski baroni polastili obsežnih zemljišč s pomočjo slamanati mož. Za slamatne može so jim služili njih uslužbeneci, kravji pastirji, ki so se priključili kot domovničarji, da so dobili po 640 akrov sveta.

V zadnjih dveh mesecih je bilo vložnih prošenj za 2,500,000 akrov sveta. Okoli 1,000,000 akrov sveta se nahaja v distriktu Pueblo, v katerem se nahajajo okrajji Animas, Otero, Huerfano, Crowley, El Paso in zapadni del okrajja Bent.

Če preiskava dožene, da so obtožbe proti živinorejskim baronom resnične, potem bo vlada nastopila proti njim. Odvzela jim bo lastniške pravice in kaznovala krivce, ki so dali svojim uslužbencem denar, da so lahko zanje nagrabili obsežna zemljišča, ki gredo po zakonu ljudem, ki imajo resno voljo postati farmarji.

MISSOURI SUŠE.

Jefferson City, Mo. — Državni senat in zbornica sta glasovala za spremembni dodatek k ustavi, ki določa, da država postane "suha," če se za dodatek izreče ljudstvo pri volitvah v novembru 1918. Zbornica je šla še dalje in sprejela je predlog, če ljudstvo odglasuje za dodatek, da država postane suha s prvim januarjem 1920.

ŽENSKÉ NE DOBE VOLILNE PRAVICE V DRŽAVI NEW MEXICO.

Santa Fe, N. M. — V državnem senatu je propadla predloga, ki daje ženam pravico glasovati o spremembah v ustavi. V zbornici ni bil sprejet predlog k ustavi, da ženske dobe volilno pravico.

KANADSKA VLADA PONUJA DOMOVNIŠČA, DA PRIVABI POLJSKE DELAVCE.

Chicago, Ill. — Kanadska vlada se letos trudi, da privabi poljske delavce v deželo. Ponuja jim 160 akrov domovišnega sveta kot nagrado za čas, ko delajo pri drugem farmarju. Do sedaj je moral domovišar preživeti gotovo število mesecev skozi tri leta na domovišču. Po novi ponudbi se doba skrči le na dve leti.

V Kanadi imajo baje premalo 30,000 poljskih delavcev.

SLEPARJI SE VEDNO NAJDEJO ŽRTVE.

Kansas City, Mo. — Pred kratkim je neki slepar najel voz in konja in odšel na deželo prodajat očala, s katerim se odkrije radij. Našel je žrtev v Augustu Fredu, ki mu je plačal za \$150. Farmar je prišel na sled, da je nasedel navihanemu sleparju, ko je bil slepar še čez hribe in doline.

ZAMORCI PRIHAJAJO V WYOMING.

Cheyenne, Wyo. — Tok zamorcev se bo razlil v Wyoming letošnjo spomlad, ko prične Utah Construction kompanija graditi dvojno progo na glavnem tiru Union Pacific železnice.

Kompanija je že baje naročila 3,000 zamorcev v južnih državah. Največje število zamorcev bodo zaposlili med Cheyennom in Laramееjem, kjer zgrade 1,700 čevljev dolg predor.

DUHOVEN OBDOJEN RADI PRODAJANJA MORFIJA.

New York, N. Y. — Bivši veliki kaplan in presbiterijanski duhoven William N. Ritchie je bil obdojen na \$500 denarne globe, ker je prodajal morfij kot zdravilo.

ZLATO PRIHAJA V NEW YORK, LJUDSTVO PA STRADA.

New York, N. Y. — J. P. Morgan & Co. naznanja, da je iz Kanade prišlo za \$8,000 zlata. Od prvega januarja so uvozili za \$151,000,000 zlata.

Zlato prihaja in se izliva v hantke na vzhodni strani mesta pa demonstrirajo sestradani ljudje, ker nimajo kaj jesti.

KJE JE KROMPIR?

Portland, Ore. — V neki hladni shrambi so odkrili 400 železniških voz krompirja.

Ko je okrajni davčni komisar Reed izvedel za stvar, je naročil svojim deputijem, da gredo takoj v hladno shrambo in nalože mu krompir davek v višini 60 odstotkov njegove vrednosti.

KANADA PREPOVE IZVAŽATI KROMPIR.

Ottawa, Can. — Neoficijelno poročajo, da namerava kanadska vlada prepovedati izvoz krompirja, da ne nastane pomanjkanje doma.

SODNIK LANDIS JE ODLOČIL V KORIST KOMPETENTOM ZA DRŽAVLJANSKE PAPIRJE.

Chicago, Ill. — Zvezni sodnik Landis je odločil v prilog 200 salunarjem, katerim so hoteli črtati državljanske papirje, ker so imeli gostilne ob nedeljah odprte.

Salunarja Anton Issacka so izbrali, da se dožene, na čigavi strani je pravica.

Zagovornik so izjavili, da je imel salunar svojo gostilno odprto ob nedeljah, preden je župan izdal svoj ukaz.

\$172,881 ZA MILICO V KANSASU.

Topoka, Kans. — Senat je sprejel postavko v proračunu, ki dolga \$172,881 za poravnanje diference med državno in zvezno mezdno milico v obmejni službi.

KONJI DOBE POČITNICE!

Cleveland, O. — Policijski konji v Clevelandu dobe v letu dva tedna počitnice. Meročajne osebe izjavljajo, da se izplača dajati konjem počitnice.

Seveda, konji stanejo denar in zato jim privošči počitnice. Kako sočutno, kajne!

Zakaj rahločutni ljudje ne zagovarjajo, da so delavci še bolj potrebni počitnic kot konji?

JOHN MAGISTER Saloon.

Se topla pripravila rojakom v poset. Imam tudi prenočišča za potujoče rojake.

401 Grove St. Milwaukee, Wis. Telefon: Hanover 1673.

Hrftobol

nastane navadno vsled nereda v obistih in zahteva takošnjo zdravniško pozornost.

ALI STE SLABI?

Ako se čutite slabe, ako gubite na teži, ako imate dolga teka in ako je vaš prebavni sistem in red, tedaj rabite

Severa's Balsam of Life

(Severov Življenski Balsam). On odpravi sapetje in utrdi ves sistem. Cena 75 centov. V lekarnah.

Severa's Kidney and Liver Remedy

(SEVEROVO ZDRAVILO ZA OBISTI IN JETRA).

Vživajte to zdravilo, da odpravite nerednosti. Priporoča se tudi pri vnetju obisti in mehurja, pri tiščanju ali odtoku motne scaline, pri bolestem puščanju vode, proti oteklim nogam, vodenici in kislelem želodcu. Cena 50c in \$1.00.

Hrftobol je izginil.

Mr. K. Mikuska, 11 Highland Ave., Newton Upper Falls, Mass., nam piše: "Typel sem na hrftobolu in vsled bolečin na strani, in ko sem čital v Vašem almanahu, sem začel rabiti Severovo Zdravilo za obisti in jetra. In kmalo sem popolnoma okreval."

SEVEROVA ZDRAVILA

so napredni povod v lekarnah. Zahtevajte samo Severova. Zavrnite ponaredke. Ako ne morete dobiti, kar zahtevate, naročite naravnost od

W. F. SEVERA CO., CEDAR RAPIDS, IOWA

POZOR! POZOR!

Alli že veste za edino slovensko brusilnico in trgovino z brivsko pripravo?

Kdor hoče imeti od 5 do 15 let jamčene britve, stroje za britje, stroje za striženje, škarije in vse brivsko in resnično pripravo, naj se zgleda pri meni. Vsako pri meni kupljeno resnično orodje nabrudim enkrat brezplačno. Kdor ni z bispasom zadovoljen, se mu denar povrne. Škrihane britve se pošiljajo po pošti na spodaj označeni naslov. Vsa je določena. Se pripravite!

F. K. BAUZON, 5920 St. Clair Ave., CLEVELAND, O.

Največja Sl. zlatarska trgovina

Frank Černe
6033 St. Clair Ave.
Cleveland, O.

Šepno in stensko ure, prstane in medaljone vseh Slov. Jednot in Zvez, broške, zapestnice, diamantne prstane in lavaliro, verigice i. t. d.

POPRAVLJAMO: ure in drugo klatino po niski ceni.

PODRUŽNICA COLUMBIA GRAMOFONOV

in gramofonskih plošč. Slovenskih in drugih. Prodajamo na lahke mesečne odplačila. Pišite po cenik, kateri se vam pošlje brezplačno, ali pa osebno vprašajte za cene predno drugod kupite.

Najboljše blago.

Najnižje cene.

Ne igrajte se z zdravjem!

V LEKARNAH

CENA \$1.00

Zdravje je več vredno ko bogastvo. Ako se počutite dobro, nikar ne spravljaj v nevarnost svojega zdravja s tem, da poskušate raznovrstne alkoholne grenčice, ki ne oslabe samo krvi, marveč ali manj uničujejo krvne celice. Kri je takorekoc reka, ki Ti daje dragoceno življenje. Ona se pretaka po arterijah in žilah in prinasa hrano vsaki posamezni celici in okrepuje vse telo. Istočasno odstranja nepotrebne snovi, ki se prehitro shirajo, in pokončuje raznovrstne banile. Radi tega se treba ogibati vsega, kar bi oslabljalo in storilo nemogoče krvne celice. Edinole sila, močna krvna telena so sposobna, da izvršujejo namen, ki ga imajo, namreč: Ohranjevati in vzdrževati. Čisto naravno vino jim nikakor ne škoduje. "Ono okrepuje živčni sistem in sposobna telo, da izvršuje glavne namene", pravi dr. Armand Gasthler, član francoskega savoda, v svojem predavanju, ki ga je imel pred zdravniško komisijo v Parizu.

Trinerjev Ameriški Elikvir iz Grenkega Vina.

To sredstvo, s kojim se nobeno primerjati ne da, je sestavljeno iz rastlin, korenin, ki so priznane zdravniške vrednosti, in iz naravnega, čistega, popolnoma zrelega vina. Nima nikakih kemikalij ali strupov. Pospešuje prebavo, okrepuje organe, jim oživlja in daje moč živcem. Pomaga pri

ZAPEKI VETROVIH NAPIENANJU GLAVOBOLU

NERVOZNOSTI SLABOKRVNOSTI POMANJKANJU ENERGIJE SPLOŠNI SLABOSTI

hitro in sigurno. Odklonite kratkoma vas ponaredbe, ki kro samo denar! Naše ustalo je, da izgotovimo sredstvo, ki je dobro, ki pomaga — in naša cena ostane — naj se cene tvari, posebno vina, še tako dvigajo — vedno isto: \$1.00. — PRI VSEH DRUGISTIH.

Šednjani letni čas pripelje seboj raznovrstne nezaključene goste, posebno revmatizem in nevralgije. Ali vaš, kako jih sprejeti? Najbolji način je, da rabite TRINERJEVO OBLJE. Je izvrstno zdravilo, ako Te boli vrat, ako imaš otekline, razpekline itd. Cena 25 in 50c, pri vseh drugistih, po pošti 25 in 50c.

Pri vseh boleznih, ki so spoznane s kašljem, rabi Trinerjevo zdravilo za kašelj (TRINER'S COUGH SEDATIVE), cena 25 in 50c, po pošti 25 in 50c.

Jos. Triner

IZDELOVATELJ

1333-39 So. ASHLAND AVE.

CHICAGO, ILLINOIS.

Dr. Richter's Pain Expeller

za revmatične bolečine, za bolečine otrplosti sklepov in mišic. Pravi so dobi la v savitku, kot vam kaže ta slika. Ne vzemite ga, ako nima na savitku našo tržno mamko s Sidro. 25 in 50 centov v vseh lekarnah, ali pa naročite si naravnost od F. Ad. Richter & Co. 74-80 Washington Street, New York, N. Y.

J. F. MALY

3736 W. 26th Street CHICAGO, ILL.

FOTOGRAF

Izdelujem ženitvanske in družinske slike. Prodajam alike glav. urada S. N. P. J. v velikosti 11x13 za v okvir. Ravnotako dopisnice s sliko glav. urada S. N. P. J. prodajam po 5c komad, 6 za 25c, poštnina je vsjeta.

OGLAS!

Cemu se bolj prehlada.

Ako ste prehlajeni, pronačite pravi vzrok in odpravite prehlad.

Ako hočete biti zdravi se morate ravnati po zakonih narave. Držite želodec čist, kri čisto, črva v dolavnem stanju in bolezen bo redko kedaj prišla.

KELO DOBRO KREDSTVO proti prehlajenju, gripi, glavobolu, nevralgiji, in zaprtosti je ALCOHORINE GOLD TABLETS

Ne jemljite drugih posrejenih. Gotovo, varno in lahko za vživanje. Lahko jih kupite pri vašem lekarnarju, ali pa nam pošljite 25c za vsako škatlico, na naslov

ALCOHORINE MEDICINE CO. Rock Springs, Wyoming.

Chicago, Ill. Jan. 10. 1917. Alcorine Medicine Co., Rock Springs, Wyo.

Cenjeni gospodje:

Veliko le teem trpel na boleškah v želodcu, katarovem prehlajenju in glavobolu. Takoj po zavlitku dveh škatlic vaših Alcorine Cold Tablets se počutim popolnoma dobro in se vam prav iskreno zahvaljujem za povrnitev mojega zdravja.

Vaš zvesti prijatelj, Tomáš Ankona, 520 So. Clinton St. Chicago, Ill.

DOPISI.

Alta, Utah. — Delavske razmere tukaj so še dosti ugodne in dela se vsak dan. Ker se je vrednost bakra in drugih kovin zelo zvišala, so tudi nam kapitalisti nekaj malega primaknili pri plačah. Sicer ni plača najboljša, vendar pa tudi ne najslabša. Delo se še dosti lahko dobi, vendar pa ne vabim nikogar sem za delom, ker so nekateri rudniki zelo mokri, posebno zdaj v tem času. Snega imamo kakih sedem do osem čevljev na debelo in ker so nam sneženi bogovi zelo naklonjeni, pošiljajo nam še vsak dan novega. Do meseca aprila upam, da bo gomo imeli vsaj dvanajst čevljev na debelo.

Kot sem že prej omenil, so nam naši delodajalci plače nekoliko zboljšali, pa kaj pomaga, ker je taka silna dražinja. Krivi so tega seveda naši bogati odiruhi, ki pokupijo živila, jih zapro v shrambe, nato pa umetno zvišujejo cene. Sedaj so začeli hujskati na vojno, radi bi tudi tukaj vpeljali evropski militarizem, da bi z njim zadržali vsako delavsko organizacijo. To je pravi njihov namen. Seveda, če bi padlo nekaj stotisoč proletarcev na bojnih frontah za njih namene in profit, kaj zato! Baje se je celo bivši predsednik Roosevelt izjavil, da je pripravljen iti v boj s svojimi sinovi vred. Možak ima precej vroče kri, ali predno bi prišel do evropskih strelskih jarkov bi se mu nemara precej ohladila.

Naši vojni hujskači naj bi si ra-je ogledali grozote, ki jih je vojna prinesla nesrečnim narodom v Evropi. Milijone mož, očetov in bratov je bilo odtrganih od svojih dragih in pogubljenih v klavnice. Nihče jih ni vprašal, če grejo radi ali ne. Milijone jih je danes ubitih in milijone jih zidujejo po holističnih. Mnogo teh bodo ostalo pohabljenih za vse življenje, v nadlogo sebi in drugim. Tisoče jih je končalo na vislicah, ker so se drznili izraziti svoje misli in milijone otročičev, žen in starev umira pomanjkanja. Kronani tepci za ktere se vrki to klanje živijo v obilnosti in nobenemu se ni še skrivil las na glavi.

Kapitalisti pa kupičijo ogromne dobičke. Tak je blagodat vojne in militarizma, v ktere ga hočejo spraviti tudi to deželo. Če bi se zabranil izvoz živil in municije od tu v Evropo, pospešilo bi to konec vojne in tudi sedanja dražinja živil bi gotovo padla. Seveda kapitalisti tega nečejo, ker bi bili prikrajšani za milijone.

Rojaki so se zadnji čas začeli zelo zanimati za pridobitev državljanstvih pravice. To je prav, ker le na ta način si lahko zboljšamo bedni položaj, če bomo poslali v vse postavodajne zbornice svoje zastopnike, ki bodo delovali za nas delavce. Seveda, če pa hočemo voliti, moramo biti najprej državljani.

Tudi za zavarovanje pri različnih podpornih jednotah in zvezah, so se rojaki začeli zadnje čase precej zanimati. Kljub temu pa jih je še mnogo, ki bi lahko pristopili k temu ali onemu podpornemu društvu, pa se ne zmenijo za to. Morda mislijo da bodo vedno zdravi ali da jim društva ni treba, ker imajo par dolarjev na strani ali pa mislijo, da je boljše tisti denar zapiti. Moje mnenje bi bilo, da bi se v tem oziru dalo mnogo storiti, če bi noben slovenski gospodar ali gospodinja ne hotela vzeti na hrano in stanovanje vojaka, ki bi lahko pristopil h kakemu društvu pa noče. (Priporočilo za zvišanje plače gl. uradnikom in uslužbenecem SNPJ. smo izpustili, kakor vsem drugim dopisnikom). Končujoč pozdravljam vse brate in sestre SNPJ. posebno pa še naročnike Prosvete! — V. O.

Farrel, Pa. — Težko sem čakal Družinskega Koledarja iz Chicaga, da bi videl, kako dolgo bo trajal letošnji predpust. Razveselil sem se, ko sem se prepričal, da bom imel celih 45 dni časa, da si preskrbim kako krasotico. Trudil sem se na vse načine, a bilo je zaman. Tukajšnji Sloveni so priredili v predpustu več veselice, in nadejal sem se, da bom našel na kateri teh svoj ideal. Idealov je bilo sicer vse polno na teh zabavah, toda imel sem pa že to smoto, da sem ostal, ako sem se kateremu pridružil, kmalo popolnoma sam. Vse moj trud je bil zaman in moj up je šel po vodi. Namenil sem se

že, da pišem pl. Gajžli, da mi on preskrbi kakšno krasotico, kajti on jih lahko dobi, ker ima tako pisane hlače in zaljubljen oči, toda še ni dolgo tega, kar sem čital v Prosveti, da jih nimajo nič v zalogi. Bil sem vsled tega zelo razburjen, kajti staval sem najo zadnje svoje upanje. Prišel je zadnji večer predpusta, katerega smo seveda dostojno proslavili. Na mizi je stala potica, toda jaz nisem bil nič kaj vesel, ker sem ostal sam. Tedaj pa je nekaj zaropotalo pred hišo. Veselja sem poskočil, kajti mislil sem, da se me je gotovo pl. Gajžla usmilil in mi prispel kakšno krasotico iz Chicaga. Hitel sem na prosto, da bi sprejel, kakor se spodobi, toda zapazil pa sem na mestu Gajžle nekaj povsem drugega, o čemur niti vedel nisem, komu velja, ker nas je bilo več v takem položaju, da smo morali plov vleči. Gospodar me je poučil, da velja to vsem skupaj, ker smo ostali še sami. Plov sem odložil za prihodnji predpust, ko bom imel mogoče kaj več vpliva pri naših evetkah.

Pozdrav vsem samcem in sakkam.

Sam ostali Ri — —.

Ely, Minn. — Delavske razmere so tukaj še dosti dobre, to je da se delo lahko dobi; kakšno pa je to delo, ve le tisti, ki je že kedaj delal v rudniku za U. S. Steel kompanijo. Zato naj vsakdo prej dobro premisli, predno se poda sem v Minnesoto.

Društveno življenje je tukaj kaj živahno, zlasti društva S. N. P. J. se kaj dobro gibljejo, ki imajo skupaj nekaj nad 400 članov in članice. Najbolj delavno med vsemi pa je S. Čitalnica, dasi je najmanjše med vsemi. V Čitalnici je kaj živahno in razpravam in ukrepanjem glede Doma kar ni konca. Zaradi tega smo tudi preložili seje na zvečer, tako da se bodo od sedaj naprej vršile vsako tretjo nedeljo v mesecu ob polosnih zvečer; na ta način se bodo mogle tudi članice udeleževati seje. — Veselica, katero je priredila Čitalnica, je dobro uspela. Zadolovljivi so bili vsi, najbolj pa Čitalnica sama, ker ji je ostal lep kupček denarja za njen trud. Na pustno nedeljo pa so priredila dekleta v Gilbertu igrjo "Prisega," katere je bila, izvzemši par malih napak, izvrstno uprizorjena, kajti igralke so dobro rešile svoje vloge. Tudi pustni terek smo praznovali vsi, ki imamo takrat svoj god. Zabava je bila taka, da bi se gotovo skominalo Rogoču ali Korobaču, ali kakor mu že pravijo, ako bi mu povedal, kako smo se imeli, kar bom pa raže zamolčal, ker bi točil predebele mačje solze. Vabim ga pa, da nas obišče na prihodnji tak praznik, ki se bo obhajal prihodnje leto, in videl bo pri nas živega pusta, kakor je dolg in širok; videl bo lahko začetek pa tudi žalosten konec sv. Kurenta, za katerim pretakamo sedaj grenke solze.

Elyški Slovenec.

Chisholm, Minn. — Delavci, 13. marca bodo mestne volitve v tem kraju in treba je, da pazite, koga boste volili. Časi so kritični za delavce in človek mora trezno premisliti, kaj dela. Marsikateremu mogoče ne bo prišlo na misel, kakšnega pomena bodo te volitve za delavce, zlasti za Jugoslovane. Kompanija hoče, da dobi mestno upravo v svoje roke, da bi potem lahko tlačila delavce, ako se ne bi zadovoljili z onim, kar jim sama da. Vsakdo lahko sam premisli, kako bi se godilo štrajkarjem pretečeno leto, ako bi kompanija nadzirala policijo. U. S. poštevat je tudi treba, da živimo v kritičnem času, ko se Američi lahko vsak čas zaplete v vojno z Nemčijo in Avstrijo. V takih časih je dosti fanatikov, ki izgube pamet in ki kaj lahko povzročijo urajo med našim narodom in Američani. In v takem kritičnem času je treba v mestnem svetu ljudij, ki ne bodo izgubili hladnokrvnosti in ki ne poznajo sovraštva ne proti tej, ne proti oni narodnosti. Vemo pa, da je nekoliko kandidatov za mestne odskornike, ki so ob raznih prilikah pokazali svoje sovraštvo napram raznim drugim narodnostim. Istotako bi tudi kompanija lahko odstranila vse sebi neljube osebe pod pretezo, da so donovini nevarni. Treba je torej, delavci, da dobro premislite in se zjedinite tudi na političnem polju, kajti če se bode te razdelili, bo naša moč izgubljena. Nasprotno pa ste lahko

prepričani, da bodo upoštevali vašo moč, ako boste došli, in da se bodo čuvali, pod zeti proti vam kako nesramnost. Zalostno je res, da so imeli naši rojaki, katerih je skoro polovico v tem mestu, dosejaj tako malo vpliva, toda temu je krivo samo to, ker vleče vsakdo na svojo stran.

Delavec.

Chisholm, Minn. — Kot naročnik "Prosvete" želim nekoliko pojasniti tukajšnji politični položaj. Mislim, da je vsakemu delavcu znano, da se bodo vršile mestne volitve 13. marca. Vsled tega je sklenila naše delavske stranke, apelirati na vse delavce v tukajšnji okolici, ki imajo pravico voliti, da podpirajo in oddajo svoje glasove 13. marca za naslednje kandidate: za predsednika dr. E. E. Vebberja, za rekordarja Antona Mahnet-a, za trustija pa: Elijo Danculoviča. Delavci, spet se bliža dan, da nam bo odločiti, pod kakšnim nadzoratom bomo preživeli prihodnje leto. Mislim, da še niste pozabili preteklih let, zlasti pa ne zadnjega leta, ko se je vršila stavka, kako so postopali z nami, ko je imela Mining Co. večino v mestnem zastopstvu. Vseposod je bilo slišati tedaj žalostne, a obenem jezne glasove: delavce pa res nima nikjer pravice, posebno še ne, ako se poganja s kompanijo za večji kosce kruha; zapirajo, pretepaajo, streljajo, pušajo in obsojajo ga, tako da je kar groza slišati, samo da bi se čim prej zopet podali nazaj v staro sužnost. Ako bi pa v pretečenem letu ne imeli v mestnem zastopstvu dveh mož, ki sta bila naklonjena delavcem, to je Anton Mahneta in dr. E. E. Vebberja, bi se nam godilo še tisočkrat slabje. Dostikrat sem slišal Mahnet-a, ki je zagovarjal delavce med množico zastopnikov, ki so simpatizirali s kompanijo. Včasih jim je celo rekel: Kaj pa mislite sedaj napraviti z delavci, ko se poganjajo za malo večji kosček kruha? Ali jih hočete streljati, kakor podgane? Zapravite si pa, da vam ne bo klo tako gladko, kakor si mislite, dokler bom imel jaz še kakšno besedo v mestnem zastopstvu. Tako se je tudi dr. Vebber mnogo trudil s pomočjo mestnih zastopnikov sosednjih mest in Antona Mahnet-a, da se apelirali naravnost v Washington, D. C., na vlado, da naj kaj ukrene v tej stvari. Vlada je nato započela preiskavo in ugotovila, da so delavci po železnem okrožju prisiljeni na stavko in da so upravičeni zahtevati od družb, da jim zvišajo plače. Delavci, ki boste šli 13. marca na volišče, ne zatirajte same sebe s tem, da bi glasovali za kompanijske kandidate. Glasujte temveč za kandidate, katere priporoča delavska stranka in katere sem prej navedel. Oddajte zlasti svoje glasove za Anton Mahnet-a, na katerega smemo biti Slovenci ponosni, ker je tako naklonjen delavcem. Pomisliti morate, da potrebuje mnogo Slovencev mesnega rekordarja, ki si morajo vzeti tolmača, ako niso zmogni angleščine in ako je kak tujerodec v tem uradu, vsled česar imajo več ali manj stroškov. Ako pa boste volili Anton Mahnet-a za ta urad, se bomo pa lahko pomenili v svojem materinem jeziku.

Joe Ule.

Glencoe, Wyo. — Odkar je začela izhajati "Prosveta", se še nisem oglasil z nobenim dopisom, hočem pa sedaj nekoliko opisati tukajšnje razmere. Z delom gre še dosti dobro, samo zaslužek je odvisen od prostora in od delavca, kakor je že kateri sposoben za delo in kakoršen proitor dobi. Tudi zima ni pozabila na nas, temveč nas je pozdravila s prav mrzlo roko, in kakor se vidi, bomo menda imeli počitnice zaradi prevelikega snega. Govori se tudi, da ne bomo mogoče dobiti dovolj železniških voz, tako da bomo morali počivati. No, mene to veliko ne briga, ako bom dobil par dni počitnic, kajti zatekel se bom k ječmenovcu, katerega sem si že zelo želel, ker sem prišel ravnokar iz suhe dežele. Prišel sem namreč iz Zapadne Virginije iz naselbine Meehen, kjer ima Hitchman Coal Co. svoje rudnike. Rojake svarim, da ne hodijo v ta kraj, ker se vedno bojim, da ne bi slišal kako žalostne novice iz one naselbine. Omeniti moram tudi to, da je tu na Glencoe veliko bolj dolgočasno za samec, kakor v kateri drugi naselbini, ker tukaj ni slovenskih vjolvle.

Pozdrav vsem čitateljem in čitateljicam "Prosvete", listu pa obilo naročnikov.

Naročnik.

Barberton, O. — Da ne bodo cenjeni čitatelji mislili, da sem šel že rakom živžgat, se moram zopet oglasiti v naši "Prosveti". Ker je ravno sedaj minil predpust, v katerem se združijo največ parov v zakon, naj omenim, da se je tudi v naši naselbini podal 27. januarja naš rojak Anton Koren, močna korenina sameškega stanu, na pot, ki ga je privedla v zakonski jarem. Poročil se je z Rozo Gorišek in na njuni "ohceti" smo se prav imenitno imeli do belege dne. Mlademu paru želim obilo sreče v novem stanu in da bi se prav kmalo oglašila pri njima gospa z dolgim kljunom. Da bi pa tudi mi ostali peclarji ne ostali brez zabave zadnje predpustne dni, so sklenili delničarji S. H. D. Doma, prirediti pustno soboto maskeradno veselico, katere čisti dobiček je bil namenjen v korist Doma. No, sem si mislil, ker sem imel cel predpust smolo, grem vsaj zadnje dni predpusta pokopavati. Obšel sem se v snaskaro, vzel nekaj svojih najboljših prijateljev s seboj, namreč \$8, in hajd na veselico. Bilo je vsega dovolj, za lačne in jezne, najbolj pa se je nam peclarjem in peclaricam dopadlo, da smo ostali konečno sami in se zabavali do raneke jutra. Naš rojak Martin Ponikvar nam je igral lepe komade, za kar mu najlepša hvala. Tudi Mr. Gajžlo bi bil povabil, pa mi je še o pravem času padlo v glavo, kaj je zadnjič po Clevelandu delal, da je vse "fence" polomil; mislil sem si, da bi nam, ako bi prišel v Barberton, odnesel še našo slavno Misko. Ko je veselica minila in ko smo ostali sami peclarji, smo priredili vohod, da bi se domenili, kako bi vozili plov. Nekateri so bili za to, drugi zopet za drugo, jaz pa kot vrhovni peclarski reporter sem jim pa kar povedal, fantje zapojmo ono: Prišla je pepelnica in ostala je samica. Nato se je pričelo pokanje, toda kmalo nas je obiskala roka pravice, in ako bi se ne bili hitro umaknili, nam je bila obljubljena "Spehkmavra". Na ta način sem imel kmalom predpusta zopet smolo. Sreč mi je prišlo čisto na konec in tu bode ostalo toliko časa, dokler se ne bodem obesil — svojemur izvoljenemu dekletu na vrat.

Frank Boh.

Pittsburgh, Pa. — Po vseh mestih Zdr. držav nabirajo sedaj novince za armado in mornarico, in naravno je, da tudi mesto Pittsburgh ni pri tem izvzeto. Pred par dnevi sem poslušal pogovor med nabiralnim agentom in nekim mladeničem. Dolgo časa je agent nagovarjal fanta, da bi šel k vojakom, toda vspeh ni imel z njim. Mladenič mu je odgovoril, da bi že šel k vojakom, ako bi imel kake koristi od tega, konečno mu je pa zabrusil v obraz, da se naj gre sam igrat vojake, ako se hoče, njega pa da naj pustj pri miru. Iz tega se vidi, da je bil mladenič pri pravi pameti, kajti čer bi se neče iti borit za kapitaliste. Že sedaj se moramo delavci dovolj pehati za kapitaliste, ki bi nam kmalo še toliko ne dali zaslužiti, da bi se mogli pošteno preživeti. Ako bi bili vsi delavci tako odločni, kakor je bil oni fant, bi se kapitalisti ne menili toliko za vojno in bi tudi z delavci ne postopali tako grdo, ako bi jim pokazali vsi zobe. Treba pa je, da delavci pridno tribirajo delavske liste, kakor sta Prosveta in Proletarec, iz katerih bodo spoznali, kako se jim je obnašati in kako delati, da bodo dosegli svoje zahteve in si izboljšali svoj položaj. Ne smete pa poslušati onih, ki vam pravijo, da vam bo že bog plačal, kajti ako se bode zanašali na božje plačilo, boste morali še dolgo čakati. Vsled tega pustite v miru tiste moze, ki vas le za nos vodijo, to je kapitaliste in črnosukneže. Napredni delavci jih ne podpirajo in ne poslušajo, medtem ko se mnogi izgovarjajo na primer takole:

Ako ne grem v cerkev, bom pogubljen in bom pahnjem v pekel. Toda delavci, glejte: kmalo bomo imeli tudi tu na zemlji pekel, ko ne bomo mogli niti za drag denar dobiti življenjskih potrebščin; tako je že na primer v mnogih krajih upeljano, da ne more nihče več kot dva funta sladkorja kupiti nenankrat, ravnokar tudi ne moke več. In kdo je tega kriv? Morda-li delavci? Tako je dospelo na primer pretečni pondeljek v Pitts-

burgh nad dvesto železniških voz krompirja, toda ni ga mogoče dobiti. Kapitalisti nam namreč obetajo, da ga bodo še dolgo časa držali, da se mu bo cena še bolj zvišala, tako da bodo imeli oni še večji dobiček. Tako se norečujejo iz ubogega delavca, ker jim vse verjame: konečno bodo pa se rekli, da je vsemu temu bog kriv. Delavci bodo vedno sleparjeni, dokler bodo kapitalisti in črnosukneži na svetu. Kdor tega še sedaj ne verjame, temu se bodo prav gotovo odprle oči takrat, ko bo že prepozno, ko ne bo nič več pomagalo.

Omenil bi rad tudi nekoliko o našem dnevniku Prosveta. Bil sem že v več hišah in videl, kako se nekateri rojaki zanimajo za delavske liste. Mnogo je pa še takih, ki niso naročeni na noben delavski napredni list, ker se boje črnosuknežev, češ kaj bodo rekli, ako bi čital tak list. Apeliral bi pa na člana S. N. P. J., da naj bi vsak pridobil enega naročnika na dnevnik Prosveto in potem bi jih imeli v Pittsburghu skoro toliko, kakor v Clevelandu. Potrudite se, kajti sedaj je še čas, da se udeležite kontesta za nabiranje naročnikov. Vzemite si za vzgled rojake po drugih naselbinah, ki se zanimajo za vse delavce koristne stvari. Ne poslušajte onih, ki stoji vedno v cerkvi, ker to vam popolnoma nič ne koristi. Zanimajte se za stvari, ki koristijo delavcem, in čitajte pridno delavske časopise, ki vas pouče o vsem potrebnem. Naš dnevnik Prosveta prinaša mnogo koristnih stvari, tako da se vsakdo lahko pouči, kaj nam je storiti, da se bomo rešili kapitalistovskega jarma. Naročite se na Prosveto, in kmalo bode te spoznali, kako koristno je za delavca, da čita take liste.

Pozdrav vsem čitateljem, kontestantom pa obilo vspeha.

Poročevalec A. F.

Johnstown, Pa. — Kakor je bilo že poročano, smo se tudi tukaj naveličali podpirati nazadnjaštvo ter smo premetili društvo Adrijana S. N. P. J. in socialistični klub šte. 85 iz katoliške dvoranje, kjer nismo dobivali pravice, do katerih smo bili opravičeni. Za socialiste seveda ni prostora ondi, kjer vlada milost-božja in sije solnce božje previdnosti, kajti tu je treba težkega zagrinjala, da ne obisi kakega socialisto ali brezverca. Ako bi solnčni žarki obsijali obraz kakega "rudečkarja" v katoliški dvorani, potem bi bili seveda vsi praktični katoličani pregnani iz nje in nastopili bi zavedni delavci. Dolgo smo spali in vas podpirali, toda sedaj smo se prebudili iz spanja, in zaradi tega vas boli sreč. — Pred kratkem se je ustanovilo tukaj dvoje pevskih društev, eno socialistično, drugo pa katoliško. Petja bo toraj obilo. Opozarjam pa Mr. Gajžlo, da se oglasi, kadar bo prišel k nam s svojimi "luftšifom" in daljnogledom, pri našem društvu, ker v zalogi ima veliko potie, katere on tako rad hrusta, kajti pri katoliškem društvu so ustanovili šolo, v kateri poučujejo, kako se po glavi hoditi. To bi ne bilo ravno prijetno znanj, ker bi izgubil se tiste lase z glave, kolikor jih še ima. Ona sola ni ničesar čudnega, ki čitajo se vedno dovolj delavcev, ki čitajo samo nazadnjaške liste, ki zapeljujejo delavstvo v propad. Ako na primer pozove kakega rojaka, da naj se naroči na Prosveto, ti bo gotovo odgovoril: Kaj mi če, saj sem naročen na Gl. N. Ker sem bil pred kratkem pooblaščen za zastopnika Prosvete, zato se cenjezim rojakom vladno priporočam, da se naroče na delavski dnevnik in da mi grejo v vsakem oziru na roko. Zahvaljujem se vsem onim, ki so se pri meni že naročili na Prosveto, zlasti še, ker so s tem pokazali, da so spoznali in se zavedli svojega delavskega stališča. Naprej toraj do našega skupnega cilja in konečne zmage.

Frank Likar, zastopnik Prosvete.

Wyano, Pa. — Odkar živim tukaj, še nisem čital nobenega dopisa iz tukajšnje naselbine v našem vrlim dnevniku Prosveti. Vsled tega prosim, da priobčite te vrstice, da se ne bi morda sprijaznile z uredniškimi košen. Delavske razmere so kakor povsod; zaslužimo toliko, da se moremo pošteno preživeti pod pritiskom neznozne dražnje, ki postaja z vsakim dnem večja. Mesto Wyano ni veliko pa tudi tukajšnja slovenska naselbina ni veliko znana med rojaki, ker šteje komaj deset sloven-

skih družin, toda dokaj samec, ki se vsi prav dobro razumejo med seboj. Podpornega društva nimamo tukaj nobenega, pač pa spadamo večinoma vsi k raznim društvom v bližnji naselbini Yukon, Pa., in nekateri tudi v socialistični klub, ki šteje okoli trideset sodrugov. To število je seveda zelo majhno: v primeri s tako veliko naselbino kot je Yukon, toda žal, ki sejam jih niti toliko vedno ne pride. Kaj je temu vzrok, ne vem, mislim pa, da vlada premoza zanimanja za napredne stvari. Delavci, zbudite se in se pridružite naši napredni socialistični stranki, da bomo tako predstavljali vsi nepremagljivo silo, s pomočjo katere se bomo tem prej kapitalistovskega jarma rešili.

Zavednim delavcem pa kličem: Naprej za našo soc. stranko, naprej po začetni poti, naprej do cilja in do konečne zmage, da se čim prej uresničijo besede: Vsi za enega, eden za vse.

Tom Podbužek.

Bon Air, Pa. — Ne spominjam se, da bi bil že kedaj videl kak dopis iz tukajšnje naselbine, vsled česar hočem jaz nekoliko poročati o razmerah v tem malem mestecu, ki šteje komaj kakih štiristo prebivalcev. V kapitalističnem smislu mestece zelo dobro napreduje, ker se tovarne vedno bolj širijo in tudi kak premogorov se sem pa tja odpre. Kar se dela tiče, delamo vsak dan, plače so pa različne, dasi so nam jih pred kratkem nekoliko zvišali, kakor večinoma po vseh državah Unije. Kljub temu pa ne svetujem rojakom, da bi se podajali sem dela iskat, kajti zaslužimo komaj toliko da se moremo pošteno prežiti. Poleg tega so se vse življenjske potrebščine zelo podražile, kakor sploh povsod. Ker nas pozimi rado zebe, so nam podražili tudi premog in nam ga obesili tako visoko, da ga skoro ne moremo do-seei. — Kar se tiče društvenega polja, smo se pričeli tudi precej živahno gibati, kajti ustanovili smo v zadnjem času dvoje podpornih društev, od katerih smo eno priklopili S. D. P. Z. v C. Conemaugh, Pa., pod imen Bonairski Slovenci, drugo pa je stopilo pod okrilje S. N. P. J. ter dobilo številko 254, dati pa smo ime "Napredni Slovenci". Kakor je vide-ti, so se naselili tukaj skoro izključno napredni Slovenci, ki imajo že tudi svoj lastni dom, kjer se shajajo na sejah in kjer se prav dobro zabavajo. Upanje imam, da se bo naselbina v kratkem še bolj povzdignila, društvi pa še lepše razvili. Apeliram na vse člane dr. Napredni Slovenci, da se gotovo udeležijo prihodnje društvene seje, ki se bo vršila 25. marca v prostori družva Bonairski Slovenci, in da pripelje vsakdo s seboj vsaj enega kandidata; na ta način se bo društvo hitro razvilo in postalo ponos tukajšnje slovenske naselbine. Pozdrav vsem članom S. N. P. J. in čitateljem Prosvete, listu pa želim mnogo naročnikov in vspeha.

Anton Jakobe, tajnik dr. šte. 254 S. N. P. J.

LISTNICA UPRAVNIŠTVA.

Uljudno apeliramo na vse brate tajnike in sestre tajnice, da naj vedno in točno pošiljajo vse spremembe glede lista upravništva vsak mesec. Vedno naj pošljejo imena in naslove vseh, ki so na novo pristopili, črtanih, izobčenih, odstoplih in sploh vse spremembe, tako da se lahko točno urejuje in redno pošilja list onim, ki so ga deležni. Vedno naj tudi zapisejo, da li je član naročnik ali dobi-vo samo tednik. Ako katero društvo nima (kartice) dopisnic, ki so nalašč narejene za spremembe naslovov, naj pišejo po nje, da se jim pošljejo. Čim točneje bomo delovali skupno, tem večja bo zadovoljnost in hitreje bo naraščala SNPJ. po članstvu in tudi naročniki bodo veliko bolj zadovoljni, ako se jim hitro ustreže. Drite se tega gesla in v svesti sem si, da bo vse v redu.

Še enkrat opozarjamo vse naše naročnike, ki jim je naročnina potekla ob koncu leta, da poravnajo v kratkem času. List bomo ustavili vsaki onim, ki ne bodo izvršili svoje dolžnosti.

Kadar spremenite naslov, napišite vselej stari in novi naslov. Vaj sosed morda še ne ve, da je dnevnik "Prosveta" zalo pripravljen pri svojih čitateljih. Opozrite ga!

Kadar spremenite naslov, napišite vselej stari in novi naslov. Vaj sosed morda še ne ve, da je dnevnik "Prosveta" zalo pripravljen pri svojih čitateljih. Opozrite ga!

Naznanila in vabila

Barberton, O. — V tukajšnji naselbini so se razširile govorice, da je nek odbor sestavil nekakšno prošnjo in jo poslal na glavni urad S. N. P. J., da bi dovolil kolekto pri krajevnih društvih S. N. P. J. za zgraditev tukajšnje slovenske cerkve. Ako je to res, obveščam člane naše Jednote, da nismo člani S. N. P. J. v nikakoli zvezi s dotično prošnjo in da je tudi ne priporočamo. Če bi prejelo kakšno društvo S. N. P. J. kako tako prošnjo, naj samo sodi in se ravnava po tej izjavi, kajti mi hočemo ostati svobodni kot dosedaj.

Frank Poje, večletni član S. N. P. Jednote.

Dalje opozarjam članice, da upoštevajo sklep društva meseca januarja, da mora plačati vsaka članica deset centov izvanrednega assessmeta, ker ni v blagajni nič denarja, da ne bo potem katera članica mislila, da se to plačuje tajnici.

Alice Barle, tajnica.

Terre Haute, Ind. — Opozarjam vse člane društva "Delavski Venec" št. 221 S. N. P. J., da se udeležijo seje 1. marca, ker imamo na dnevnem redu več važnih točk. Poleg tega nam je tudi glasovati glede zvišanja plač glavnim odbornikom in njihov pomočnikom. valed česar se naj vsi bratje udeležijo točno ob devetih seje, ki se bo vršila v navadnih prostorih.

Fr. Mugerle, tajnik.

Nevarnost v preveliko zaupanje.

Nekateri ljudje mislijo, da je zabasnost, ali zapeka le malenkostna stvar in se tolažijo z besedami: "O, to bo že prešlo!" Taki ljudje se zelo motijo. Zabasnost telega je vedno znak bolezn. V sled tega nič ne odlašajte ter jemljite Trinerjevo ameriško grenko zdravilno vino, ki vam bo izčistilo črvesje in povrnilo zopet normalno delovanje v telesu. To vino pospešuje tek, (okus) ter krepi živčevje. V več slučajih ženskih bolezn, pri nervoznosti, migreni, glavobolu in splošni telesni slabosti se na to vino lahko popolnoma zanesete. Cena \$1.00 v lekarnah — Trinerjevi Liniment je ravno tako priljubljen. Tu navajamo neko pohvalno pismo z dne 5. februarja t. l. "Vaš Liniment je v resnici izvrsten. Že pred letom sem si česno roko izpahnil da iste ves čas nisem zamogel dvigniti brez hude bolečine. Trinerjevi Liniment mi je pa sedaj pomagal, da je roka zopet dobra in da je lahko premikam. To zdravilo priporočam vsakemu, ki ima okorele roke. Spoštovanjem Frank Novacek, White Mouth Lake, Man. Kanada." Cena 25 in 50c v lekarnah; po pošti 35 in 60c. Jos. Triner, izdelujoči kemist, 1333-1339 So. Ashland Ave., Chicago, Ill. — (Ovr.)

NAZNANILO.

Tem potom želimo obvestiti, da se bo vršila dne 11. marca skupna seja vseh bivših pevcev in podpornih članov socialističnega pevskega zbora in društva "Planinski Raj." Ker je vsem večinoma znano, kaj imamo za rešiti, se torej apelira na vas, da pridete vsi do zadnjega na to sejo. Apeliramo na Vas, da gotovo upoštevate to naznanilo vsi pevci in podporni člani. Seja bo pri 3:30 popoldan v slovenski dvorani Sv. Cirila in Metoda na 8. ulici, Cambria City, v Johnstown, Pa. Uljudno vabi Odbor!

POZOR ROJAKI!

Centenim rojakom po Zedinjenim državam naznanjam, da je izšlo slovensko Sv. Pismo, starega in novega zakona v eni knjigi, je trdo v platno vezano, in obsega 1040 strani. Sv. Pismo je najboljša, največja, in najcenejša knjiga v slovenščini, in nobena krščanska družina nebi smela biti brez njega. Velja le \$2.50 s poštnino in je dobiti pri

Rev. Jos. Wolf,
1260 E. 59th St., Cleveland, O.

Tel. Central 6028.

Lake View Hotel
1155-61 W. 9th St.
polog Union Depot.
Restaurant, gostilna in sobe za prenočišča.

Se uljudno priporočam rojakom, kateri potujejo v Cleveland. Naš hotel je oddaljen samo 2 minuti hoda navzgor od Union Depot.

FR. PEKOL, lastnik.

VELIKI SLOVENSKO-ANGLIŠKI TOLMAČ. Knjiga obsega poleg slovenskega, slov.-angl. razgovore za vsakdajšo potrebo, navodilo za angleško pisavo, spisovanje angleških pism in kako se postane ameriški državljan. Vrhu tega ima knjiga dodaj največ slov.-angl. in angl. slovar.

To je najboljša in najbolj popolna knjiga za pručenje angleščine in ne bi smelo biti slovenskega naseljenca ki bi te knjige ne imel.

Knjiga trdo in okusno v platno vezana (430 strani), velja \$2.00 in je dobiti pri

V. J. Kubelka,
533 W. 145th St., New York, N. Y.
Pišite po cenik slovenskih knjig.

JOSEPH MELUCH
gostilna, 5501, St. Clair Ave.
Se priporoča v obisk Slovincem in Hrvatom. Sveže pivo, vino, žganje in cigare.

Glavni urad Tel. Lawndale 3099
Stavbinsko in posojilno društvo "PRIKLAD".

FRANK KRENEK
Izvestna gostilna
vogal 27. ulica in Lawndale Ave.
Primator pivo. Chicago, Ill.

Chicago, Ill. — Pozivljvam člane in članice društva Slavije št. 1. S. N. P. J., da se zanesljivo udeležijo redne mesečne seje, ki se vrši 11. marca v dvorani S. N. P. J. So. Lawndale Ave. in W. 27th St. Na dnevnem redu je glasovanje glede povišanja plač dvema glavnima odbornikom in dvema pomočnikom v glavnem uradu.

Nadalje opozarjam člane in članice društva na sklepe zadnje seje dne 11. februarja, in sicer: Zavešči z mesecem marcem bo plačeval vsak član in članica po 5c izvanrednega mesečnega assessmeta za pokritje stroškov. Bolniški obiskovalci se morajo redno udeležiti seji po obisku bolnega brata ali sestre ter poročati, v kakem stanju se je bolnik nahajal ob času obiska. Kedor ne bi upošteval tega sklepa društva, se bode z njim postopalo v smislu pravil stran 86, XI. člen, točka 3. Oni člani in članice, ki še niso vrnili ali plačali prodanih vstopnic za zadnjo veselico, morajo poravnati svoje obveznosti ali pa vrniti neprodane vstopnice na prihodnji seji dne 11. marca.

Z bratskim pozdravom
Tajnik.

Indianapolis, Ind. — Dne 25. februarja se je vršila posvetovalna seja deveterih tukajšnjih društev glede Slovenskega Doma, na kateri se je izvolil pripravljajni odbor. Objednem je bilo sklenjeno, da se razpiše prihodnja seja v obeh slovenskih dnevnikih, da bo udeležba toliko obilnejša. Seja se vrši 11. marca v prostorih rojaka Josip Suštarčiča ob treh popoldan. Valed tega pozivljvam cenjene rojake, da se udeležijo tega važnega sestanka, ker je zelo važnega pomena ne samo za vas same, temveč tudi za vaše potomce. Zatorej vsi na sejo dne 11. marca ob treh popoldan.

Pripravljajni odbor.

Canonsburg, Pa. — Naznanjam članom in članicam S. N. P. J., da se naše društvo "Postonjska Jama" št. 138 S. N. P. J. strinja z inicijativnim predlogom društva št. 5. glede 13. člena pravil, stran 88, da se naneure spremeni določba glede suspenzije v toliko, da bo vsak član suspendiran za en mesec nazaj, ne pa kakor je bilo dosedaj v navadi.—Objednem opozarjam člane društva Postonjska Jama, da se polnoštevilno udeležijo prihodnje seje, ker nekateri člani še niso glasovali o stavljenih predlogih. Ker je sedaj že zadnji čas za glasovanje vsled tega pozivljvam člane, da pravilno izpolnijo svoje glasovnice.

A. Furlan, tajnik.

FARMA NA PRODAJ.

LEPA PRILIKA SE NUDI.

Rojaki, kdor namerava iti na farmo tu se vam ponuje lepa prilika za kupiti izvrstno farmo in po zelo nizki ceni in na lahke pogoje. Na prodaj je 180 akrov obsegajoča farma z vsem gospodarskim poslopjem, in vsa potrebna mašinerija za kmetstvo. Lepa hiša, hlev za 20 glav živine, hlev za svinje, kokošnjak, hiša ima 8 sob, trije sadni vrta z jabolki in trto zasajeni in vse je lepo zagrajeno. 60 akrov je obiščenega in pripravljeneza za orat, 20 akrov je posejano z ržjo in en akre je jagod, vse drugo je pa lepa hrastova in borova hosta in velik pašnik za živino. Lahko se redi 20 glav živine, in tri konje. Čebelnjak in še več drugih stvari vse v dobrem stanju. Proda se tudi 4 glave goveje živine, par svinj, 30 kokoši. Oddaljeno je 4 in pol milje od mesta, tam je šola, cerkev in prodajalne. Vse to je stalo \$6,000.00. Sedaj pa želim prodati zaradi bolezn za samo \$5,000.00. Samo \$1000 plačate takoj a vse drugo pa na lahke obroke. Za pojasnila pišite na naslov lastnika:

Louis Rack,
Milston, Wis.
(Feb. 21—28. Marc. 7.)

ROJAKI! NOVOST!

Delajte sami svojo visko z "ZANOL" extractom. Vzorec 25c, dosti za eden kvart najboljšje viske. 6 na \$1.00. Pišite na Math Gorinshek, Little Falls, N. Y.

KNJIGA

Pot k zdravju

bode kmalo pošla, kateri rojakov jo še nima, naj jo čim prej naroči. — Pošilja se brezplačno in poštne prosto. —

Ta knjiga poučuje kako se duvati pred raznimi boleznimi in kako še obstoječe z malimi stroški odstraniti. Ona je koristen svetovalec za moža in ženo, deklico in mladeniča.

Pismo z različno pisanimi imeni in naslovi pošiljajte na:

The Partos Pharmacy
160 — 2nd Ave. New York, N. Y.

Willard, Wis. — Članom društva Slov. Kmetovalce št. 198 S. N. P. P. v Willard, Wis., naznanjam, da sem podpisani prevzel tajništvo, ker je prejšnja tajnica sestra A. Marinčič odpotovala iz tega kraja. Valed tega opozarjam vse člane, da se obrnejo od sedaj naprej v vseh zadevah, ki se tičejo tajniškega posla, na mene. Oni člani, ki bi radi plačali svoj assessment pred sejo, ali pa pozneje po seji, to lahko stori in puste svoje mesečne prispevke pri sestri A. Zalar na Willard, ker sem jaz oddaljen tri milje od društvenega sedeža. Prosim pa vse člane, da pravočasno poravnajo svoj assessment, da ne bo nepotrebnih suspenzacij.

John Bergant,
predsednik in tajnik.

White Valley, Pa. — Tem potom obveščam člane in članice društva "Srebrni Zvonček" št. 232 S. N. P. J., ki se niso udeležili zadnje redne seje, da je bilo sklenjeno, da se vrši izvanredna seja tukajšnjih društev S. N. P. J. 10. marca ob sedmih zvečer. Na dnevnem redu bo debata o nabavi skupne zastave. Valed tega pozivljvam člane društev S. N. P. J., da se polnoštevilno udeležijo te seje, da ne bo potem kakšnega nepotrebnega oporekanja.

S bratskim pozdravom
Jernej Bohine, tajnik.

VAŽNO ZA TAMBURAŠE!

Na prodaj imam en berdo, prvi brač, drugi brač, tretji brač, prvo bugarijo in drugo bugarijo. Instrumenti so bili komaj eno leto rabljeni in so popolnoma v dobrem stanju. Prodajam zelo po ceni. Za natančna pojasnila se obrnite na:

John Bresovar,
P. O. B. 3, Mineral, Kans.
(Adv.)

RAZPRODAJA

V zalogi imam še nekaj slovenskih grafofonskih plošč.

Anton J. Terbovec,
P. O. Box 1,
Cicero, Ill.

Naznanilo.

Vsem mojim cenjenim odjemalcem in cenj. občinstvu priporočam mojo bogato zalogo zimskih

SUKENJ

za ženske, deklice in otroke. Najboljše blago in zelo primerne cene.

JOPIČI (SWEATER COATS)

za moške, ženske, deklice in za otroke. Čisto volneni, jako trpežno blago.

CENA VEDNO NIŽJA KOT DRUGJE.

BENNO B. LEUSTIG
6424 St. Clair Ave.,
Cleveland, O.

ČAS.

Edina Slovenska revija izhaja mesečno na 36 straneh in velja za vse leto \$1. — Čas, 2711 S. Millard Ave. Chicago, Ill.

Aliquippa, Pa. — Tem potom naznanjam članom in članicam društva Grozd št. 122 S. N. P. J., da je bilo na zadnji seji dne 11. februarja sklenjeno, da se vrše od sedaj naprej redne mesečne seje vsako drugo nedeljo v mesecu ob devetih dopoldan. Valed tega pozivljvam brate in sestre, da se polnoštevilno udeležijo prihodnje seje dne 11. marca ob 9. dopoldan, zlasti še, ker imamo na dnevnem redu več važnih točk, v prvi vrsti glasovanje št. 5.

S bratskim pozdravom
V. Grad, zapisnikar.

Adah, Pa. — Ker bo pri prihodnji redni seji društva "Slovenska Straža" št. 269 S. N. P. J. več važnih točk na dnevnem redu, med drugim tudi razdelitev listkov, pozivljvam člane, da se je polnoštevilno udeležijo. Seja se vrši 11. marca ob dveh popoldan v navadnih prostorih. Objednem opozarjam člane na sklep zadnje seje, da bo moral plačati vsakdo, ki se ne bo udeležil prihodnje seje, ne da bi mogel navesti kak tehten vzrok, 25c v društveno blagajno. To naj upoštevajo vsi člani, da se ne bo pozneje kedo prekal; najbolje je, da izpolni vsakdo svojo dolžnost in pride na sejo.

Sobraski pozdrav
Josip Marinc, tajnik.

IZJAVA IN SVARILO.

Neko človeče, ki sliši na ime Mike Krajnc, pobuje po Zdrženih državah in se predstavlja kot zastopnik bratov Stonich, trgovcev z zlatinico. Govori tudi, da je Jakob Stonich umrl in da smo po njegovi smrti najeli njega kot agenta bratov Stonich.

To je navadna in izmišljena laž!

Bratje Stonich še živijo in zastopajo sami svojo trgovino, ne da bi imeli kakšnega zastopnika. Našim odjemalcem priporočamo, da pokažejo vsakemu vrata, ki bi zlorabil naše ime ko zastopnik. Ljudje, ki izjavljajo, da so zastopniki dobro znanih vrtdk, v resnici pa niso njih zastopniki, ne morejo imeti poštenih namenov.

S spoštovanjem
Jakob in Frank Stonich,
(Adv.) bratje.

Slovenska godbena šola

1854 W. 21. Pl. Chicago, Ill.
PROF. P. AHACHICH IN A. LEŠKOVICH.

Ppduk na gosli, koncertne citre, kitaro, gramatične harmonike, saksophone, flavto, klarinet, kornet, francoski horn, premikalni trombone, obojka, fagot (basson), in razne druge instrumente. V našem dajemo ORKESTER od 5 do 16 godbenikov, za manjše priveditve pa gosli, klarinet in gramatična harmonika. Godba na pihala se dobi od 16 godbenikov in lahko tudi več. Se Vam uljudno priporočamo in za potrebo jamčimo.

P. AHACHICH,
1854 W. 21. Pl., Chicago, Ill.

UNJSKA KROJAČNICA

Izdelujem novo obleko po najnovejšem kroju. Popravljamo, čistimo in likamo.

PERKO & BEATKOVITZ
811 — 1 st. Ave., Milwaukee, Wis.

Proletarec

je slovensko glasilo socialistične stranke v Ameriki. Vsak delavec in rojak, ki se zanima za socializem, bi ga moral redno čitati pravo sliko socializma.

Naročnina znača \$2.00 na leto, \$1.00 za pol leta.

Naslov: **PROLETAREC**
4008 W. 31st St.
CHICAGO, ILLINOIS.

Universal, Ind. — Članom novega društva "Prijaznost" št. 305 S. N. P. J. naznanjam, da se bodo redne mesečne seje vršile vsako drugo nedeljo ob devetih dopoldan v dvorani Dominika Secundino. Obenem opozarjam člane drugih bratskih društev, ki živijo v tukajšnji okolici, da prestopijo k našemu društvu, da ne bodo imeli v času bolezn morebiti kakšne sitnosti.

Martin Brunet, tajnik.

LISTNICA UREDNIŠTVA.

Ribnianska, Gilbert, Minn. — Kolikokrat naj ve ponovimo, da ne priobčujemo dopisov brez podpisa ali s samo izmišljenim imenom!

POZOR IN OPOMIN.

Podpisani želim potom tega lista še enkrat opomniti vse one, katerim sem posodil denar, ko so bili v potrebi tedaj, ko smo bili še skupaj v Reliance, Wyo. Tem sem prisiljen storiti, ker se noče nihče oglasiti na moje pisemne opomine in ker se sedaj jaz sam nahajam v veliki potrebi in zelo potrebujem tisti denar. Prosim, da mi čim prej mogoče vrnete, ker drugače bom primoran ostreje postopati. Moj naslov je: Joseph Šubie, Box 128, Glencoe, Ohio. (Advert.)

POZOR ROJAKI!

Centenim rojakom po Zedinjenim državam naznanjam, da je izšlo slovensko Sv. Pismo, starega in novega zakona v eni knjigi, je trdo v platno vezano, in obsega 1040 strani. Sv. Pismo je najboljša, največja, in najcenejša knjiga v slovenščini, in nobena krščanska družina nebi smela biti brez njega. Velja le \$2.50 s poštnino in je dobiti pri

Rev. Jos. Wolf,
1260 E. 59th St., Cleveland, O.

FRANK ZAJEC.

Saloon in boardinghouse. Se toplo priporoča rojakom v poset. Imam tudi prenočišča za potujoče rojake.

198 — 1 st. Ave., Milwaukee, Wis.

Klobuka izčistim in popravim za 50c.

M. KOŽUH
UNJSKI KROJAČ

Obleko in suknje naredim po naročilu za \$20.00 in več. Plašče za dež pa za \$4.00 in več.

Čistim, likam, in popravljam vso obleko.

1113 So. Jefferson Ave.,
St. Louis, Mo.

Aurora, Minn. — Članice društva "Zvezda" št. 111 S. N. P. J. opozarjam, da se polnoštevilno udeležijo seje, ki se bo vršila v nedeljo 11. t. m. ob dveh popoldne v navadnih prostorih. Na dnevnem redu imamo več važnih zadev, med drugimi volitev nove predsednice, ker se je dosedanja preselila od tukaj. Objednem se bo tudi vršilo glasovanje o povišanju plač glavnim uradnikom. Valed tega pridite vse in glasujte po svojem najboljšem prepričanju, da ne bo pozneje nepotrebnih besed.

Naznanilo in zahvala.

S tušnim srcem naznanjam vsem sorodnikom, prijateljem in znancom po širni Ameriki, da je neizprošna smrt pretrgala nit življenja moji nezabljivi materi

MARIJI MEDVED

dne 2. februarja ob poldvansajetih svečah. Najnika je bila stara 61 let, ter je bolela 30 dni za boleznijo, kateri je podlegla. Tukaj zapuščam soproga, kateri je v bolnišnici za umobolna še od meseca junja 1916., ter dva sinova in eno hčer. Tem potom se najiskrenejše zahvaljujem vsem, ki so se udeležili pogreba in nas tolažili ob času žalosti. Tebi, druga mati, naj bode lahka tujja semlja.

Zalujoči ostali.
Jos Medved, soprog.
Joe in Rudolf Jaglič, sinova.
Terenija Medved, hči.

PRVA-DRUGA NARODNA BANKA

V PITTSBURGU

pošilja sedaj denar v stari kraj po pošti in po brezžičnem brzojavu.

Brzojavno pobiljatvo dospe sodaj v kraj približno tokom 5 do 7 dni

100 KRON velja \$12.--

BRZOJAVKA STANE SEDAJ \$2.50 ZA VSAKO ADESO.

Pošiljajte to okroglo svoto, kakor 100, 200, 500, 1000 itd.

Brzko dospe brzojavka v kraj, obvestimo in pozneje pošljemo tudi potrdilo iz starega kraja.

FIRST-SECOND NATIONAL BANK
Corner Fifth Ave. & Wood Street, Pittsburgh, Pa.

KUPUJEM IN PRODAJAM

stare še rabljene HARMONIKE, kitaro, flauto, klarnet, kornet, francoski horn, premikalni trombone, obojka, fagot (basson), in razne druge instrumente. V našem dajemo ORKESTER od 5 do 16 godbenikov, za manjše priveditve pa gosli, klarinet in gramatična harmonika. Godba na pihala se dobi od 16 godbenikov in lahko tudi več. Se Vam uljudno priporočamo in za potrebo jamčimo.

P. AHACHICH,
1854 W. 21. Pl., Chicago, Ill.

PROLETAREC

je slovensko glasilo socialistične stranke v Ameriki. Vsak delavec in rojak, ki se zanima za socializem, bi ga moral redno čitati pravo sliko socializma.

Naročnina znača \$2.00 na leto, \$1.00 za pol leta.

Naslov: **PROLETAREC**
4008 W. 31st St.
CHICAGO, ILLINOIS.

The Partos Pharmacy
160 — 2nd Ave. New York, N. Y.

PRVA-DRUGA NARODNA BANKA

V PITTSBURGU

pošilja sedaj denar v stari kraj po pošti in po brezžičnem brzojavu.

Brzojavno pobiljatvo dospe sodaj v kraj približno tokom 5 do 7 dni

100 KRON velja \$12.--

BRZOJAVKA STANE SEDAJ \$2.50 ZA VSAKO ADESO.

Pošiljajte to okroglo svoto, kakor 100, 200, 500, 1000 itd.

Brzko dospe brzojavka v kraj, obvestimo in pozneje pošljemo tudi potrdilo iz starega kraja.

FIRST-SECOND NATIONAL BANK
Corner Fifth Ave. & Wood Street, Pittsburgh, Pa.

Ustanovljena l. 1852

Lastno poslopje.

Tel. Princeton 1944-W Tel. Wood 753-R.

New York Dry Cleaning Company

BRATA KUNSTEL, lastnika
6220 St. Clair Ave., Cleveland, O.

PODRUŽNICA:
15305 Hale Ave.

Barvamo, čistimo, likamo in popravljamo moške in ženske obleke

TOČNA POSTREŽBA. ZMERNE CENE.

Se priporoča v obliki obisk vsem rojakom, Slovencem in bratom članom S. N. P. J.

Brata Kunstel.

ROJAKI! --- SLOVENCII! ---

Cenjenemu občinstvu v Clevelandu in drugod priporočam mojo veliko zalogo vsakovrstnega pohištva, orodja, peči in vse kar spada v to stroko.

V občno zadovoljnost vodim trgovino že nad 13 let, blago razpoljnam na željo odjemalcev na vse kraje Združenih držav.

Na razpolgo največji slovenski pogrebni zavod, avtomobili za ženitovanje in v druge svrhe. Telefoni: Ohio State Princeton št. 1381 in Bell Rosedale št. 1881.

POGREBNIK IN TRGOVEC

Anton Grdina, 6127 St. Clair Ave.
podružnica na 6017-19 St. Clair Ave., CLEVELAND, OHIO.

Independent Packing House Market

414 National Ave., MILWAUKEE, WIS.

Slovenska unija mesa se priporoča vsem cenjenim rojakom v Milwaukee in okolici. Vabimo vas, da se osebno prepričate, o naših zmerno nizkih cenah, kakovosti in postrežbi; in zagotovljamo vas, da boste postali naši stalni odjemalci.

Čudovito nizke cene.

Naročila nad \$1.00 vrednosti se vam dostavljajo na vaš dom.

FERKO BROTHERS, LASTNIKI

?? KAM ??

Prijatelj, država Wisconsin je priznana od državnega poljedelškega oddelka, da se tam prideluje največ pšenice, ječmena, krompir, sladkorna pesa in sadje. Vstraja tudi živinoreja, mlekarnstvo, itd. Mi kontrolimo 10,000 akrov najbolje zemlje, posekane in poraščene s trdim lesom; krompir, posajen na 5 akrih, vam plača farmo v enem letu. Pišite za pojasnila še danes. Zemlja se hitro prodaja kot še nikoli prej, vzrok je velika dražnja.

THE NORTH AMERICAN LAND TIMBER CO.,
334 So. Canal Street, Dept. B. Chicago, Ill.

5000 DELAVCEV

moramo preskrbeti s najboljšimi oblekami, katere izdelujemo sami po naročilu, kakor tudi s tovarniškimi izdelki po primernih cenah. Najiskrenejšo se priporoča

SLOVENSKA TVRDKA

JOHN GORNIK
6105 St. Clair Ave. Cleveland, Ohio

Člani S. N. P. J. v Clevelandu.

Ali veste, da ima naša trgovina polno zalogo

MOŠKE OPRAVE

Trgovina je urejena moderno. Cene zmerno.

OBLEKE, SRAJCE, OVRATNIKE, SPODNJE PERILO, POLNA ZALOGA JESENSIH IN ZIMSKIH KLOBUKOV, ROKAVIC itd.

NAROCITE SI PRIHODNJO OBLEKO PO MERI PRI NAS

Dajemo "Opeke" za S. N. Dom.

BELAJ & MOČNIK
6205 ST. CLAIR AVE. CLEVELAND, OHIO.

Pisalne mize in stoli. Lesene pisarniške shrambene omare. — Jeklene pisarniške shrambene omare. — Razine uradniške mize. Hranilnice.

Izvrstno prve vrste blago. — Točna postrežba.

MARSHALL-JACKSON COMPANY
STATIONERS-PRINTERS
24-26 SO. CLARK ST., CHICAGO, ILL.

Znamenje na pleši.

Fovest iz podgorskih vas.

Spisal **Jože Ambrožič.**

(Nadaljevanje.)

Bolj kakor drugi ljudje ga je pa poznala natakarija v gostilni "Preatonija" poleg poštnega hleva v mesu. Bila je črnooka dekle lepih, rdečih lic. Tam je zahajal postavni postiljon, pil mero vina in se čimdalje bolj pogrezal v oči lepe Istrijanke. Sukali so se tudi vojaki krog nje, ali postiljonu se je zdelo, da ima oči samo za njo. Včasih pa, ako ni bilo gostov, vsedla se je k njemu in on ji je pripovedoval o svoji vožnji in o vsem mogočem.

"Voziš tudi denar katerikoli?" ga je vprašala.

"Skoro zmiraj, — pa še koliko, včasih cele majhne sodčke."

Njene oči so se zaiskrile in začela mu je pripovedovati o svoji domovini, kako da je lepa v solni Istri.

"Kaj bi bilo, ako bi ti vzel enkrat denar in ga dobro skrnil. Mogoče te zapro za par mesecev, in ako bi te tudi eno leto, počakala bi te in bi potem srečno skupaj živela. Tako se pa lahko še dvajset let gledava. Sploh hispca jaz ne bi vzela nikdar."

"Jaz nisem bil in ne bom nikoli tat!" jo je odločno zavrnil Činkole.

"Kakor hočeš," dejala je ona in odšla ter se ni zmenila za njega več.

Postiljon je zahajal še vedno k nji v gostilno, ali ona ga ni pogledala več, ampak smejala in šalila se je z vojaki, v pričr njega in to ga je grizlo. Postal je ljubosumen. In ljudje v vaseh ob ceati so se čudili, kako da Činkole ne trobi več. Čutil je, da mu bre: nje ni živeti in polagona se je začel privajati misli, da bi res vzel denar.

Nekega večera jo je prijel za roko in glas se mu je tresel, ko je dejal: "Saj storim vse, samo moja bodi zopet."

Prinesla mu je mero vina in nau zašepetala komaj slišno: "Pridi na vrt, kadar odidejo gostje."

On je razumel in ko je zadnji gost odšel, je čutil krog svoje vratu njeno mehko roko in njena ustne so se vsesale v njegove.

"Torej storiš?"

"Storim vse, kar hočeš. Bres tebe mi tako ni živeti."

"V gostilno ne prihajaj več, ker bi potem še mene mogoče sumili, ampak tu na vrtu se bodeva sešla vsak večer."

Postiljon ni bil več gospodar svoje volje in ubogal jo je.

Par tednov za tem mu je rekla, nekega večera: "Jutri pazi! Slišala sem govoriti častnike, da pride jutri s pošto veliko denarja. Stotnik Fermer se bode peljal s teboj, ali on je star in malo gluh — lahko nerediš radi njega, kar hočeš."

"Ali me boš počakala, ako me zapro na leta?"

"Poslušaj!" je dejala slovesno. "Samo v jednega boga verujem in pri tem ti prisegam, da kakor gotovo se me ni še nobeden moški dotaknil razun tebe, tako gotovo te počakam, ako treba deset let."

Dolgo sta še govorila in postiljon se je kar topil v njenem objemu, dokler ni ura raz cerkvene-goda stolpa naznanila, da je čas za odhod.

Na pošti ga je že čakal stotnik in ko je prisedel na voz, ponudil je postiljonu smotko. Na vsaki postaji, kjer je postiljon prepregel konje, je stopil stotnik v gostilno in ga zvrnil par kozarec. Naložili so pošto v Ljubljani v navzočnosti stotnika in bila sta dva mala sodčka z zlatim in srebrnim denarjem; ker pa ni bilo prostora v predalu za pisna, dejali so ju pod stotnikov sedež na vozu.

"Ali je vse v redu?" vprašal je poštar.

"Vse, vse," je potrdil stotnik. Ko je imel poštni voz Ljubljano že za seboj, nagnil se je stotnik k postiljonu rekoč: "Ako voziš tako hitro, da pridobiš do Trebnja nekaj na česu, dam ti jeden goldinar. Tam ima gostilničar najboljšje vino in najboljšo svinjsko gnjat."

"Tam ga okradem" — mislil si je Činkole in udaril po konjih. Ako sta drvela skozi vasi, zaklicel je stotnik:

"Postiljon, igraj generalni marš!" in Činkole ga je zatrobil. Oni se je pa vlegel v vozu udobno nazaj in zamrmral med divjo vožnjo: "Kakor na vojnem pohodu."

Pridrvela sta v Trebnje jedno uro pred časom in stotnik je dal Činkoletu goldinar in mu naročil, da naj ga pokliče. Nato je odšel v gostilno na vino in svinjsko gnjat.

Tedaj je postiljon hitel. Odpregel je konje in jih pognal v hlev, in ko je videl, da je dvorišče prazno, skočil je k poštnemu vozu in kakor bi trenil, je imel male sodčke z denarjem za hlevom.

Stopil je nazaj v hlev in naročil hlapcu, da še ni treba naprezati, ker imata še tri četrt ure časa. Za hlevom je rastle vrbovje ob potoku, ki se je raztezalo v gozd. Pobrjal je sodček in tekel v zavetje vrbovja in kmalu dosegel gozd. Tekel je dalje, dokler ni prišel do nekega travnička. Tam je stal star gaber z duplino v sredi. Po bliskovo je splezal na njega in spustil sodček v duplino. V pol uri je opravil vse. Ko je prišel nazaj na dvorišče, je zaprezal domač hlapec konje v poštni voz. Odšel je v gostilno in si naročil vina.

"Greva!" je vprašal stotnik iz sosednje sobe.

"Tako, gospod!" odvrnil je Činkole in odšel.

Ko je prišel stotnik iz gostilne, je že sedel postiljon na kozlu, in komaj je prvi stopil na voz, so konji že potegnili.

Pomikal se je poštni voz po klanecu in črez pol ure bi moral biti že v mestu, tedaj se je začel krik in voza.

"Stoji!" kričal je stotnik kakor obseden.

"Sedaj se začena," mislil si je Činkole in ustavil konje.

Stotnik je planil iz voza, pogledal postiljona in zakričal: "Ali si se kaj umaknil od voza?"

"Četr ure, ko sem v gostilni vino izpil," je odgovoril Činkole s tresočim glasom.

Stotnik je stinil zobe in siknil: "Vozi!" Pri tem je skočil nazaj v voz.

Ves zmešan je skočil Činkole nazaj na kozla, in ko so konji potegnili, začel se je pok v poštnem vozu. Postiljon se je ozri nazaj in videl, da stotniku teče kri iz glave. Udaril je po konjih in v divjem diru privozil v mesto. Povedal je, da sta bila okradena in da se je začel stotnik sam ustrbliti. Prišli pa so orožniki in ga odvedli v zapor.

Vodili so ga vsak teden dvakrat pred preiskovalnega sodnika, zaslišavali vse ljudi, ki so videli poštni-voz tistega dne, in ti so izpovedali, da je gonil postiljon konje na vso moč. Častniki so izpovedali, da stotnik Fermer ni nikoli nosil pištole pri sebi, ampak vedno v vrhni suknji, in od tam mu jo je lahko postiljon vzel in ga ustrelil. In posledica je bila, da so poleg tatvine obesili Činkoletu še umor stotnika. Porota ga je spoznala krivim in obsojen je bil na vialce, potem pa pomloščen v domurno ječo.

Divjal je v ječi ali pomagalo ni nič; v prah se mu je pa rodila nekako klubovanje, češ: "Ker so me obsodili radi umora, naj tudi ne zvedo, kje je denar, ker s tem bi stvar bila še slabša."

V ječi ga je obiskala črnooka Istrijanca in jetniški paznik jo je komaj rešil, da jo ni Činkole umoril. Kar je poprej ljubil, je sedaj sovražil. Odpeljali so ga na ljubljanski grad, in ker, je večkrat kršil hišni red, je prišel v delavsko globoko doli v klet, kjer jo bilo najtežje delo. Čistiti je moral z žilastimi krtačaul bombaževo platno. Fine, majhne maščice so se pri delu dvigale v zrak, mu začle v grlo in v sapnik in od tod v pljuca, se mu vsedale na oči, da so delavcu že po par dnevih pordečile. Dobil je po par tednih drugo delo, ali ko se je zopet prepregel, je moral za kazen nazaj v klet.

Na grad je prišel tudi Andrejev oče, da odsedi polrugo leto radi lovske tatvine. Enkrat se je prepregel tudi on zoper hišni red in prišel je za par tednov k Činkoletu v klet krtačit bombaževo platno. Kmalu sta sklenila močno prijateljstvo. Nekdanji močan postiljon je začel hirati in nekega dne je začel pljuvati kri, česar se je zelo ustrašil.

"Teško da kdaj živ zapustim ta grad, in ako bi, tedaj pridem k tebi. Ti greš čez par mesecev na prosto in jaz ti povem, kje sta sodčka z denarjem."

In povedal mu je vse.

(Dalje prihodnje sredo.)

Na vsebine oglasov ni odgovor. So upravitelstvo ne uredništvo.

James F. Stepina, predsednik.
Christian R. Wallock, I. podpreda.
Emanuel Beranek, II. podpreda.
Adolph J. Krass, blagajnik.

AMERICAN STATE BANK
1235-37 Blue Island Ave., blizu 18-ete ulice, CHICAGO, ILL.

Glavnica in prebitok \$500,000.00

ODPRTO: Pondeljek in v četrtek do 8½ zvečer, vse druge dneve pa do 5½ popoldan.

POZORI!

Radi nestalnosti cen kronske vrednosti, nam je nemogoče odrediti stalno ceno. Pošiljali bomo denar še nadalje po najnižjih cenah tekoče vrednosti kron. Uprashaite, ali nam pa pišite za ceno. Večje svote še po nižjih cenah.

Pošiljamo denar v stari kraj in jamčimo, da se pošteno izplača ali pa Vam vrne.

Direktna zveza s Prvo Hrvatsko hranilnico in posojilnico v Zagrebu in njenimi podružnicami.

Pošiljamo denar vojnim vjetnikom v Srbijo, Rusijo, Anglesko in Francosko.

Govorimo vse slovenske jezika.

IZVIRNO POTRDILO

podpisano po osebi, kateri ste poslali denar v staro domovino lahko dobi vsak naš pošiljatelj na ogled.

Brzojavno v staro domovino za \$2.50

pošljemo vsako svoto in jamčimo za isto. Vse take pošiljave so v rokah prejemnika in izročene v teku 6 do 10 dni.

Parobrodne listke

Vsi, ki nameravajo odpotovati v Evropo po vojni, je treba, da si še sedaj preskrbe vožne listke za parnik, s katerim žele potovati, a še posebno ako hočejo, da odidejo s prvimi parobrodi, ki bodo odplovali po vojni v Evropo.

Ako želite kakršnekoli pojasnila, pišite ali pa pridite osebno na

KASPAR STATE BANK

1900 Blue Island Ave., Chicago, Ill.
Kapital, vloge in prebitok znaša nad \$6,000,000.

Edina Slovenska Tvrška

Zastave, regalije, znake, kape, pečate, in vse potrebščine za druž. in jet. Delo prve vrste. Cene nizke. Slovensko osebno pošiljamo zastonj.

F. MERZE, 2711 So. Millard Avenue, Chicago, Ill.

Največja slovanska tiskarna v Ameriki je

NARODNA TISKARNA

2146-48-50 Blue Island Avenue, Chicago, Illinois.

Mi tiskamo v slovenskem, hrvaškem, slovaškem, češkem, poljskem, kakor tudi v angleškem in nemškem jeziku. Naša posebnost so tiskovine za društvo in trgovce. — "PROSVETA" se tiska v naši tiskarni.

FRANK STONICH

brat starišev Jacoba in Johna Stonicha, se priporoča cenjenim rojakom širom Amerike.

Kadar potrebujete ali kupujete slatnico n. pr. ure, veriice, prestane, broške itd., se obrnite nama, ker bodeste dobili blago prve vrste.

VSE GARANTIRANO!

V zalogi imam snake, prestane, privecke, broške raznih jednot in svaz.

FRANK STONICH
7 W. Madison St., Savings Bank Bldg., Rm. 605, CHICAGO, ILL.

J. S. JABLONSKI, Fotograf

6123 St. Clair Ave. :: 2203 Professor Ave. CLEVELAND :: :: OHIO

Schultz Krojačnica.

Izdelujemo obleke iz najfinejšega blaga. Uljudno se priporočamo vsem Slovencem v ti okolici. Pridite in si naročite obleko pri nas. Postrežba dobra in točna. En blok zapadno od Eagle Hale v Arms, Kans. Moška obleka \$15.00.

PRODAJAM

BELO VINO SODČEK PO... \$40.00
RUDEČO VINO SODČEK PO... 30.00
TROPINOVO ŽGANJE, GAL. 1.00

Naročilo je priložiti gotovi denar ali poštno nakaznico.

Z velepoštovanjem
A. W. EMERICH
vinska trgovina in distilacija
16205 St. Clair Ave., Collinwood St. CLEVELAND, OHIO.

PEOPLE'S MEAT MARKET

Commonwealth Ave., Gary, New Duluth, Minnisotta.

ima v zalogi vedno sveže meso vsake vrste ter grobeljo. Dobra postrežba je jamčena. Slovanski Prepričate se ako nas posetite.

BURGER & EROHL, Lastniki